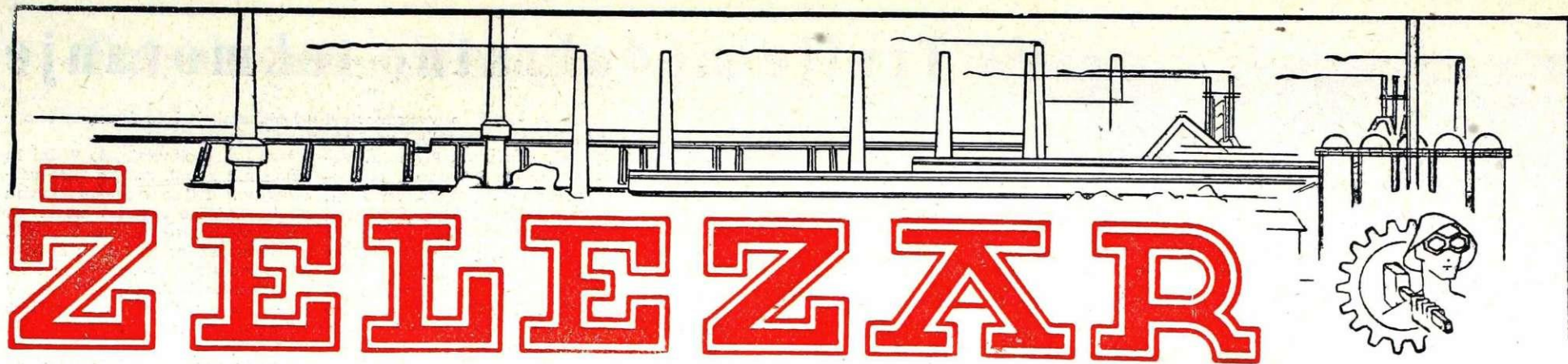

JESENICE, 24. AVGUSTA 1961

17. ŠTEVILKA

LETNIK III

GLASILO DELOVNEGA KOLEKTIVA ŽELEZARNE JESENICE

Odločajmo vsi!

Centralni delavski svet je razpravljajal o problemih proizvodnje v juliju

Leto 1950 je bilo leto, ko si je delovni človek v naši domovini priboril dolgoletno težnjo, da svoje podjetje upravlja sam. V tem letu je bil v naši Železarni izvoljen prvi delavski svet. Vendar je ta delavski svet imel le malo kompetenc. Iz leta v leto pa so delavski sveti pridobivali vse več samostojnosti pri gospodarjenju. Analogno so se s tem povečale odgovornosti. O vsem tem se je v našem kolektivu zavedalo le malo ljudi. V glavnem le tisti, ki so sodelovali v centralnem organu.

Že leta 1953 se je poskušalo upravljanje prenesti na širši kolektiv in je bilo takrat izvoljenih 27 ODS. Vendar, ker so bili ti organi le kot posvetovalni organi, se niso uveljavili. To pa je razumljivo, saj noben organ, pa naj bo katerikoli, ne more delovati, ako nima materialnih osnov. Zato je bilo edino pravilno, da so ti obratni delavski sveti 1958. leta prenehali obstojati. Takoj nato je bila naloga CDS skupno s sindikalno podružnico, da pripravi pravila za nove obratne delavske svete. V tem letu so bile ponovno volitve v ODS, ki so bili postavljeni v sklopu nove reorganizacije podjetja. V teh ODS (to so sedanji delavski sveti obratov), ki so dobili že del-

na materialna sredstva in več odločanja, je bilo izvoljenih 25 članov kolektiva od 1700 do 2000 članov dotične ekonomske enote. S tem je bilo le delno razširjeno samoupravljanje. Skupno s CDS je bilo le 169 članov kolektiva vključenih v delavsko samoupravljanje.

O tem, kako vključiti vsakega proizvajalca v upravljanje, je centralni odbor kot tudi republiški odbor sindikata rudarjev, metalurgov in kemične industrije imel več posvetovanj in razprav.

Na podlagi teh razprav in razprav v kolektivu so pričeli razmišljati o decentralizaciji CDS, sindikat, komite ZK, mladinski komite in uprava podjetja. CDS je celo na eni svojih sej imel posebno točko dnevnega reda »decentralizacija samoupravljanja«. Na tej seji je bila imenovana komisija, ki naj bi pripravila predlog decentralizacije organov delavskega upravljanja v železarni.

Komisija je predložila CDS, že v kolektivu prediskutiran predlog. CDS se je z mnenjem celotnega kolektiva strinjal, da se v podjetju pri nadaljnji decentralizaciji delavskega upravljanja izvoli 31 ekonomskih enot. Poleg organizacijske oblike ekonomskih enot so bile določene tudi pristojnosti. Po

tem predlogu smo dne 30. junija 1961 volili nove delavske svete in upravne odbore ekonomskih enot. Takoj nato pa »zbore« v ekonomskih enotah. Z novo obliko DS in UO ekonomskih enot smo povečali dejavnost članov kolektiva pri samoupravljanju od prejšnjih 169 članov na 688 članov kolektiva ali vsak deseti član kolektiva, poleg tega pa po zborih kot najvišja organa na vse proizvajalce.

Ker imajo zbori ekonomskih enot, delavski sveti in upravni odbori res široke pristojnosti z materialno osnovo, o katerih je Železar že ob formiranju le-teh širše poročal, so tako dani vsi pogoji za njihovo dobro in pravilno delo. Prav zaradi tako širokih pooblastil in tako velikega zaupanja je nujno, da se bomo držali teh principov in vzporedno trezno premislili pri sprejemanju vsakega sklepa o njegovi koristnosti za ves kolektiv in posameznega proizvajalca. Prve seje zborov kakor tudi delavskih svetov in upravnih odborov ekonomskih enot so že bile in lahko trdimo, da so bile uspešne, čeprav je bilo v večini primerov precej burne debate, kar dokazuje, da so naši delavci pravilno razumeli svoj novi položaj. Zdravko Črv

8. in 9. redna seja upravnega odbora

Upravni odbor je na 8. redni seji, dne 27. julija 1961 razpravljajal predvsem o izvršitvi družbenega načrta za prvo polletje in analizi letnega finančnega obračuna. Izvršitev načrta in finančni obračun sta tolmačila glavni direktor in direktor gospodarsko - računskega sektorja. S poročilom se je UO strinjal in naročil upravi, da se poročilo in finančni obračun pripravi za razpravo na prvem prihodnjem zasedanju CDS.

V zvezi s to razpravo je UO sprejel naslednje zadolžitve:

- v najkrajšem času morajo odgovorni organi rešiti vprašanje pralnice v naselju Pod Mežaklo ter vprašanje dviga nekdanjega hleva za nadstropje in njegove preureditve;

- UOS je UO zadolžil, da nujno podvzame potrebne ukrepe, da bi se žarične peči v predelovalnih obratih čimprej dovrsile. Uprava pa naj nato napravi analizo, če obstoja možnost izpolnitve načrta žarjenja do konca leta.

- UO je zadolžil upravo, predvsem pa komercialni sektor, da podvzame vse potrebne ukrepe za stalno preskrbo s surovinami. Komercialni sektor mora predvsem rešiti za daljšo dobo vprašanje odgovarjajočih surovin v topilnicah.

Poleg tega vprašanja je UO razpravljajal še o tekoči operativni problematiki in prošnjah ter med ostalimi sklenil tudi to-le:

- Tistim članom kolektiva, ki potujejo v ZDA, se zniža dnevni- ca za 20 odstotkov s tem, da se jim poravnajo stroški hotelov po končanem potovanju in po predložitvi računov hotelskih uslug;

- pri pregledu izvršenih nadur je UO ugotovil, da so nadure sicer še vedno zelo visoke, vendar so v dosedanjih mejah in ni po-

večanja;

- Obratni ambulantni je UO odobril sredstva za nabavo instrumentarija, opreme in potrošnega materiala za zobno ambulanto na Jesenicah, ki naj bi redno začela obratovati v jeseni. V zvezi s tem je UO pripomnil, da so usluge te zobne ambulante predvidene izključno za člane kolektiva in da je ambulanto možno posecati samo v prostem času.

Na 9. redni seji je upravni odbor najprej razpravljajal o polletnem finančnem poročilu ŽIC in ga potrdil. Istočasno pa tudi o sklepih 4. redne seje šolskega odbora tega centra in o dograditvi internata. Sprejel je naslednje sklepe:

- uprava podjetja naj preskrbi ŽIC posojilo 2 milijona dinarjev, ki je potrebno, da se ustanovi šola za inštrumentalce;

- del internata naj se dogradi za potrebe šole, drugi del pa kot samski dom za naše delavce, mlajše od 21 let. Tako naj bi bil to mladinski dom, ki bi spadal pod upravo ŽIC.

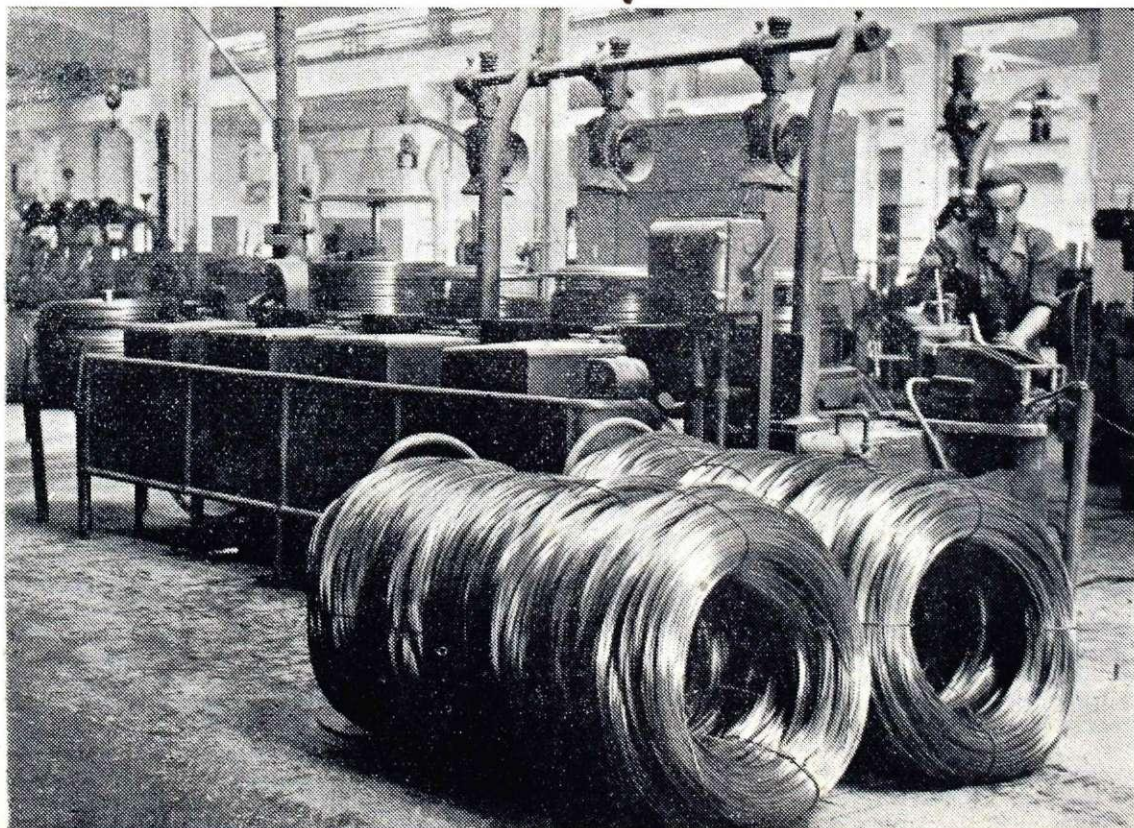
- v prvi letnik TSS naj se vpiše 39 kandidatov iz železarne in Jesenic ter 10 kandidatov iz Železarnice Sisak s tem, da se ustanovi dva razreda;

- za prehod iz ŽIS na TSS po reformiranem programu dvostopenjskega študija se letos spremeni program za TSS na tri leta s tem, da je prvo leto pripravljalnica. Ko dijak obiskuje pripravljalnico, ostane na delovnem mestu, kjer je, po vpisu v redno šolo pa bo premeščen v obrat, skladno s smerjo njegove specializacije.

Upravni odbor je tudi potrdil predlog komisije za štipendije o dodelitvi štipendij za leto 1961/62. Prav tako je potrdil višino na-

jemnine za samski dom na Koroški Beli. Najemnina na eno osebo v sobi z dvema posteljama znaša 3750 din. Če pa želi biti kdo v sobi sam, se mu najemnina poveča za 50 odstotkov, kar zneso 5630 din. V koliko bo v domu stanoval nekdo, ki ni zaposlen v železarni, pa bo moral za posteljo plačevati polno najemnino v znesku 6772 din.

M. P.

Eden od številnih strojev za vlečenje žice

Upravni odbor je na redni seji, dne 8. avgusta 1961, ko je sprejema operativni načrt za avgust, razpravljajal tudi o izpolnitvi proizvodnega načrta v juliju ter ugotovil, da je proizvodnja v juliju bila izredno problematična. Upravni odbor je ugotovil, da je bil proizvodni načrt v juliju letos, v odnosu na ta mesec v preteklih letih, najslabše dosežen. Ker je tudi avgust med kritičnimi meseci pri izpolnjevanju operativnega načrta predvsem zaradi dopustov in velike vročine, slabega dohodka surovin, je UO sklenil, da se problematika izpolnjevanja proizvodnje v juliju obravnava na prvem rednem zasedanju CDS.

1. CDS zadolži Upravo, predvsem pa komercialni sektor, da zagotovi dobavo surovin za martinarno. Pri tem morata upoštevati potrebo po nabavi zimske zaloge že sedaj.

2. Razpoložljivo delovno silo mora kadrovskega sektorja osredotočiti v EE martinarno.

3. Visoke peči morajo posvetiti vso pozornost dobremu obratovanju peči, ker bi v nasprotnem primeru lahko prišlo do izredno težkih situacij. Predvsem morajo paziti, da po nepotrebnem ne pride do večjih ohladitev peči, prodorov in podobno za eventualni predhodni remont VP 1.

4. Martinarna naj čimbolje or-

Humana odločitev

Upravni odbor je na redni seji, dne 27. julija 1961, med reševanjem prošenj rešil tudi prošnjo naše upokojenke, tov. Marije Hafnerjeve, večkratne udarnice, sedaj nepokretne bolnice zdravstveno-varstvenega zavoda »dr. Franceta Berglja«. Na njeno prošnjo je UO odobril, da se na račun sklada UO nabavi invalidski voziček, ki stane 95.000 din in ga sama ne bi mogla nabaviti. S tem humanim dejanjem je upravni odbor mnogo pripomogel vsem nam znani udarnici, da lažja svojo bolezen in lepše uživa zasluženi pokoj.

CDS je na 18. rednem zasedanju razpravljajal o problematiki proizvodnje v juliju. Poročilo je podal šef ekonomsko-planskega oddelka, dopolnil pa ga je glavni direktor. Po živahni razpravi je CDS na podlagi predlogov, iznesenih v poročilu in razpravi, sprejel naslednje sklepe:

organizira pripravo starega železa, predvsem pa rezanje večjih komadov z namenom, da zmanjša zakladalne čase, ki so v zadnjem času narasli.

5. Obratovodstvo valjarne 2400 se zadolži, da v martinarno pošilja odpadke v takšnih dimenzijah, Dalje na 2. strani

Albin in Julka Pibernik s svojim sinom, ki je edini preživel vojno in je sedaj pilot reaktivnega letala v JLA

Albin in Julka Pibernik hrabra borca za našo svobodo

Leta 1928 se je zaposlil v jeseniški tovarni Albin Pibernik, ki je bil rojen 20. februarja 1905 v Šmarčah pri Kamniku, v mali kmečki družini. Po končani osnovni šoli je opravljal razna priložnostna dela in se kmalu začel potegovati za delavsko pravico.

Na Jesenicah je v takratni KID delal v kovačnici in kotlarni oziroma konstrukcijski delavnici. Povsod se je srečeval in delal z zavodnimi delavci in prvimi komunisti, ki so ga podpirali v njegovih revolucionarnih težnjah in vzgajali v zavednega borca za delavske pravice. Že leta 1931 je bil sprejet v Komunistično partijo Jugoslavije in postal eden najbolj agilnih članov. K aktivnemu delu v naprednih delavskih organizacijah je pritegnil tudi svojo ženo Julko Pibernik, rojeno Dolenc, ki se je skupaj z njim intenzivno udeleževala akcij, demonstracij in stavk na Jesenicah. Leta 1935 je bila sprejeta v KP tudi ona.

Zaradi revolucionarnega delovanja je bil Albin Pibernik večkrat preganjan in aretiran od takratnih oblasti ter v letu 1936, ob redukciji v tovarni, skupaj z nekaterimi sodelavci tudi odpuščen.

Takrat se je z ženo in s sinom preselil v Zemun in se zaposlil v tovarni Ikarus. V Zemunu ga je zatekla okupacija. Albin Pibernik je začel z ženo Julko takoj sodelovati z osvobodilnim gibanjem v Srbiji in sta oba tudi kmalu vstopila v partizane. Do oktobra 1941, ko je bila ustanovljena in osvobojenem Užicu slovenska četa v Srbiji, sta se borila v Užičkem odredu. — Prvi komandir novoustanovljene čete, ki je štela 58 borcev, med katerimi je bila tudi Julka Pibernik, je postal Albin Pibernik. Po številnih borbah s sovražnikom je bila četa priključena prvi proletarski brigadi, s katero so sodelovali v

drugi sovražnikovi ofenzivi in utrpeli težke izgube.

Preživeli borci so se umikali s prvo proletarsko brigado v slovitem Igmanškem maršu, katerega žrtev je bila tudi Julka Pibernik. — Amputacije zmrznjenih udov ni preživela in pokopali so jo skupaj z drugimi borci — žrtvami teh nečloveških naporov. Pogreba se je udeležil tudi tovariš Tito z vrhovnim štabom.

Tako se je končala življenjska pot Julke Pibernikove, zavedne komunistke in prvoborke, ki je že pred vojno opravljala odgovorne politične funkcije in se med vojno izkazala kot hrabra borca. Njena smrt je zlasti prizadela moža Albina in sina.

Vendar tudi Albin ni dočakal konca vojne in osvoboditve. Ob reorganizaciji prve proletarske brigade in bataljona, v katerem so bili Slovenci, so bili le-ti priključeni zaščitni četi Vrhovnega štaba. Ostalo jih je še osem, ki so preživeli boje od ustanovitve partizanske čete Ivana Cankarja v Srbiji do Foče. Albin Pibernik je postal politični komisar zaščitne čete Vrhovnega štaba in to dolžnost je opravljal vse do julija 1942, ko je bil poslan z ostalimi Slovenci v Slovenijo. Še istega leta je tudi padel v borbi z italijanskimi fašisti na Blokah pri Ljubljani.

S smrtjo Albina in Julke Pibernik so naši narodi izgubili dva predana revolucionarja, komunisti in partizanska borca, ki sta vse svoje življenje posvetila neenakemu boju za pravice delavskega razreda in ki sta s svojimi dejanji dokazala, da sta bila vredna zaupanja, ki jima je bilo izkazano. Njun doprinos v borbi za boljšo bodočnost naših narodov je zelo pomemben, saj sta žrtvovala največ, kar more človek žrtvovati, svoje dragoceno življenje.

Stavka gradbenih delavcev na Jesenicah

Prav te dni mineva 25 let od stavke gradbenih delavcev — stavbincev na Jesenicah, ki je trajala od 10. avgusta do srede septembra 1936. leta. V stavki je sodelovalo nad 800 delavcev, zaposlenih pri gradbenem podjetju »Slograd«, ki je imelo svoja delovišča tudi v železarni.

Stavko je vodil stavkovni odbor, katerega predsednik je bil Miha Bizjak, med vojno ustreljen v Begunjah, člani stavkovnega odbora pa so še bili: Aleš Andrej, Stanko Finžgar, Anton Kokalj, Jože Primožič, Franc Gubanc in drugi. — Mnogo udeležencev stavke je padlo v NOB, ali pa so bili izseljeni in mnogi med njimi ustreljeni kot talci. Precej pa jih je še danes zaposlenih na Jesenicah v železarni

in tudi v drugih podjetjih širom Slovenije. Skoraj vsi stavbinci so z redkimi izjemami bili člani Saveza gradjevinskih radnika Jugoslavije, zato je stavka tudi uspela in pomeni en dokaz več k temu, kakšna je moč delavskega razreda, če je organiziran in če ga vodi Komunistična partija.

Veliko pomoč pri vodenju stavke in tudi materialno pomoč so nudili jeseniški kovinarji, organizirani v SMRJ. Toda tudi kmečko prebivalstvo je stavko podpiralo. Blagajnik stavkovnega odbora, tovariš Jože Primožič, ki sedaj živi v Tolminu, pravi: »Ko sem zbiral z nabiralno polo prispevke za stavkujoče, v Begunjah, Kranjski gori in v Gorjah, se je odzvala vsaka družina. Izjema je bil le neki trgovec v Kranjski gori. Tu-

Tretje medobratno tekmovanje

Po sklepu CDS z dne 24. julija 1961 je razpisala komisija tretje medobratno tekmovanje v počastitev 20. obletnice vstaje v obdobju od 1. maja 1961 do 1. maja 1962. Tekmovanje ima namen zainteresirati člane kolektiva, da bi dosegli čim boljše delovne uspehe in tudi tako počastili obletnico. Kot v preteklem tekmovanju tudi letos tekmovanje obsega šest točk, ki pa smo jih v našem listu že podrobneje obravnavali: povečje storilnosti, koriščenje kapacitet, novatorski in racionalizatorski predlogi, zmanjšanje bolovanj do 7 dni, zmanjšanje nezgod, čistoča in red v obratih.

V prvem mesecu tega novega tekmovanja so obrati dosegli skupno 2047 točk, kar je dober uspeh, če upoštevamo, da so letošnje osnove nekoliko višje.

Lep uspeh je dosežen predvsem v povečanju produktivnosti, ki se

je v maju dvignila v primerjavi s povprečjem v letu 1960 za 3,9 % in je bilo doseženih 927 točk. Veliko povečanje storilnosti so dosegli predvsem: opekarna 20 %, profilne valjarne 13,7 %, cevarna 22,5 %, elektropeč 12,5 %, valjarna 2400 10,2 % in gradbeni oddelek 14,1 %.

Precej slabši rezultat pa je pri koriščenju kapacitet, kjer smo dosegli komaj 19 pozitivnih točk, kar je mnogo manj kot v mesecih preteklega tekmovanja. Cela vrsta obratov je pod povprečjem leta 1960, in sicer: žična valjarna za 7,8 %, jeklovlek 11 %, žebljarna 5,4 %, žičarna 3,9 % itd. Trinajst obratov ni doseglo lanskega povprečja koriščenja.

Racionalizatorskih in novatorskih predlogov je bilo 10, kar je v primerjavi s prejšnjim tekmovanjem mnogo. Ker se po novem kriteriju vsak predlog ocenjuje z

20 točkami, je bilo doseženo skupno 200 točk.

Rezultati bolovanja do 7 dni in bolovanja zaradi nezgod niso razveseljivi. Kljub novemu načinu ocenjevanja so rezultati negativni pri bolovanju do 7 dni za 108 točk, pri nezgodah pa za 8 točk in so v maju presegli povprečje leta 1960. Zelo veliko bolovanj so imeli v maju obrati: elektropeč, profilne valjarne, cevarna, Javornik III in transport.

Red in čistoča sta bila ocenjena s 1170 točkami. Največ točk, 63, je dosegel jeklovlek, sledijo mu opekarna, valjarna 1300 itd. Najboljši uspeh v vseh točkah tekmovanja in s tem prvo mesto je v maju dosegel obrat opekarna s 359 točkami, dober uspeh pa so dosegli še valjarna 2400 — 289 točk, cevarna 272 in transport 179 točk.

Dalje na 4. strani

DOSEŽENI USPEHI V TEKMOVANJU ZA MESEC MAJ

	PLAVŽ	MARTINARNA	ELEKTROPEČ	OPEKARNA	LIVARNA	PROF. VALJAR	VALJ 2400	ŽIČ. VALJAR	VALJAR 1300	JEKLOVLEK	HLAD. VALJ	ŽIČARNA	CEVARNA	ŽEBLJARNA	ELEKTRO. OPD.	ENERGIJSKI	OTK	MEHANIČNA D.	KONSTR. DEL.	ELEKTRO DEL.	JAVORNIK III.	GRADBENI OPD.	PROMET	TRANSPORT
Produktivnost	+87	-13	+125	+200	+27	+137	+102	-45	+65	-95	+63	-15	+22	-36	+48	+5	+52	-31	-89	-47	-28	+141	+38	+11
Koriščenje kapacitet	-15	-25	-	+76	-13	+25	+71	-78	+25	-110	-8	-39	+31	-54	+30	+100	-4	-12	-5	-86	-132	+5	+45	+192
Novatori in racionalizatorski predlogi	+20						+60							+20				+80						+20
Bolovanje do 7 dni	-	-12	-29	+4	-3	-16	-6	-74	-16	+8	+4	-1	-11	-1	-11	-19	+10	+7	+4	+4	-11	+1	-9	+9
Bolov. zaradi nezg.	-4	-12	-9	+18	+49	-23	+7	-	-5	+50	-27	-27	-16	+38	+5	+2	-6	-11	+13	+15	-21	-18	+6	-32
Red-čistoča	+49	+40	+38	+61	+49	+45	+56	+48	+57	+63	+39	+42	+53	+56	+50	+52	+58	+51	+43	+48	+42	+54	+43	+33
Skupaj točk	+117	-2	+125	+359	+109	+168	+290	-89	+126	-84	+71	-40	+282	+23	+122	+140	+110	+84	-34	-66	-150	+183	+123	+233

Centralni delavski svet je razpravljal o problemih proizvodnje v juliju

Nadaljevanje s 1. strani

jah, da bodo lahko direktno zakladali. V kolikor se ta sklep ne izpolni, CDS odobri martinarni, da odpadke plača po nižji ceni.

6. V martinarni naj se v čim večji meri koristijo obratovanja ob nedeljah in naj se s tem izboljša koriščenje razpoložljivih kapacitet.

7. Strojno-energetske obrate CDS zadalži, da skrajšajo čas glavnih remontov, ker se ti v zadnjem času relativno podaljšujejo.

8. CDS zadalži centralno pripravo dela in vodstvo valjarn Javornik, da polagata posebno pozornost na pravilno sestavljanje programov valjanja in pripravo polfabrikatov.

9. Prav tako se zadalži centralno pripravo dela in vodstvo martinarne, da valjarni 2400 zagotovita zadosten in odgovarjajoči vložek, ker je glede izvrševanja letnega načrta ta obrat kritičen.

10. Prodajni oddelek naj zagotovi dodatna naročila za proste kapacitete v jeklovleku. Prav tako naj prodajni oddelek pregleda stanje naročil za III. in IV. četrtletje ter

naj stornira specifikacijo okvirnih naročil za valjarne.

11. Obratom valjarn CDS naroča, da uvedejo čim večjo doslednost in disciplino pri izvajanju programa valjanja. V kritičnih obratih pa naj se po potrebi uvede nedeljsko delo.

12. CDS zadalži komercialni sektor, da uredi prodajo končnih izdelkov, ki leže v skladiščih.

13. Obratovodstvu hladne valjarne priporoča CDS, naj bo njihova glavna naloga, da dokončno uredijo nadzor pri valjanju na Siemens ogrođu. Prav tako naj uvede pravilno manipulacijo z valji za to ogrođe. Komercialni sektor pa naj pravočasno preskrbi zadostno količino valjev za Siemens in Demag. To mora storiti že sedaj, ker bo v nasprotnem že ob začetku leta ogrožen načrt za 1962. leto.

14. Obratovodstvo žičarne mora boljše koristiti svoje kapacitete

oziroma koledarski čas. Kadrovski sektor pa naj temu obratu zagotovi potrebno delovno silo.

15. Komercialni sektor naj uredi naročila za patentirano žico in vzmeti, ker so trenutno zaradi zunanjih vplivov ta naročila stagnirala.

16. CDS zadalži upravo, da ob koncu III. četrtletja pripravi problematiko predelovalnih obratov in predvidi morebitno revizijo proizvodnega načrta hladne valjarne.

17. OTK naj dosledno in ekspeditivno reši kvalitetno problematiko in reklamacijske postopke.

18. CDS zadalži upravo podjetja in upravni odbor, da celotno problematiko proizvodnje v juliju preneseta na ODS, UO in zbere EE, ki naj to problematiko na svojih sejah v mesecu avgustu obravnavajo.

Milan Polak

V juliju načrt dosežen samo z 98,6 odstotka

Železarna Jesenice je v mesecu juliju izpolnila mesečni operativni načrt v skupni proizvodnji samo z 98,6 %, blagovna proizvodnja pa je bila dosežena s 101 %.

Operativnega načrta niso dosegli sledeči obrati: plavž, martinarna, valjarna 2400, žebljarna, hladna valjarna in žičarna.

Martinarna je izredno slabo obratovala zaradi pomanjkanja surovin. Teden dni je obratovala s petimi pečmi. V valjarni 2400 so sicer načrt vroče valjane pločevine izpolnili, načrt gotove pločevine pa ni bil dosežen zaradi precejšnje debeline pločevine, nad 20 mm (ozko grlo — škarje) in slabega izkoriščenja koledarskega časa. V žebljarni ni bil izpolnjen načrt zaradi zamenjave starih strojev, poleg tega pa je bil visok odstotek bolovanj in izrednih dopustov ter pomanjkanje vlečene žice. V žičarni je bil delni vzrok neizpolnitvi načrta okvara na reaktorju Buldog in grobem vleku ter pomanjkanje žičarjev. V hlad-

ni valjarni pa ni bil izpolnjen načrt zaradi pomanjkanja valjev na Siemens in Demag ogrođu in delno zaradi pomanjkanja vložnega materiala za Müller stroje.

Obrat	Proizvodnja blagovna vrednys	
plavž	99,9	—
martinarna	95,9	—
elektropeč	100,0	—
težka proga	100,9	109,1
lahke proge	110,1	122,9
žična valjarna	102,7	—
valjarna 2400	88,0	86,8
valjarna 1300	111,3	111,3
jeklovlek	117,5	117,5
hladna valjarna	89,6	89,6
žičarna	96,5	96,6
žebljarna	87,8	87,8
cevarna	102,8	102,8
elektroodni odd.	101,9	101,9
livarne	109,0	—
opekarna	104,1	107,8

Skupaj 98,6 % 101,0%

Janez Rozman

Potrebujeemo popoln urbanistični načrt

Članek ima cilj analizirati pojave kršenja discipline v gradnjah, opozoriti na posledice tega kršenja in nakazati možnost in način preprečevanja stihijske in divje gradnje. Omenjena pojava nista nova, niti nista specifična za naše kraje, temveč se pojavljata povsod, kjer nastopijo gradnje kot posledica večjih rušenj (vojni, novogradnji). Lahko pa nastopijo tudi kot posledica napora, ki ga družba vlaga v gradnjo, ko hoče v kratkem času doseči določene dosežke in stopnjo razvoja, ki terjata hitro rešitev.

Ugotavljamo, da je bila pri nas obnova dežele izvršena v kratkem času, prav tako je že dovršena materialna baza za nadaljnji razvoj gospodarstva in družbenega standarda ter zato ni prav nobene objektivnega razloga za nadaljnjo toleriranje pojavov, ki ovirajo načrtno gradnjo. Nujno bo potrebno razviti na vseh področjih akcijo za odstranitev stihijske in divje gradnje.

Pod stihijsko, neurejeno oziroma neplansko gradnjo smatramo vsako gradnjo objektov, ki nastopa v obliki rekonstrukcije, adaptacije, nadzidave, dozidave in sprememb na objektu glede obsega, zunanje in notranje ureditve oziroma vsako izvajanje gradbenih del »na brzino« zaradi zadovoljitve trenutne potrebe brez podrobne predhodne proučitve in analize o koristnosti v gradnjo vloženih sredstev. To se pravi, da je stihijska gradnja vsaka gradnja, kjer pristojni organ ni ugotovil, da lokacija ustreza urbanističnemu programu, da so sredstva, predvidena za gradnjo res ekonomsko utemeljena ter da je celoten projekt prestal vse revizije, ki so določene s pozitivnimi predpisi naše zakonodaje.

Kot antitezo stihijske gradnje postavljamo nasproti načrtno graditev. Pogoj za načrtno graditev je sprejetje perspektivnih načrtov za daljšo časovno obdobje ter obstoj pogojev za ureditev komunalnih naprav na območju, pred-

videnem za gradnje. Ravno pomanjkanje perspektivnih načrtov, urbanističnih načrtov, je bilo v preteklosti kakor tudi še sedaj vzrok stihijske gradnje. Jasno je, da je v veliki meri od nas vseh odvisno, koliko časa bo to nevezdržno stanje še nadalje trajalo. V pogojih kapitalistične družbene ureditve, predvsem v naši predvojni nerazviti sredini, je bila stihija malodane pravilo. Inicijator gradnje je bil pač kapitalistični gospodarstvenik, ki je sam ocenil upravičenost vlaganja sredstev v določeno gradnjo, pri čemer so prevladovali subjektivni aspekti na zaslužku. Pri takratnih pogojih je bila s strani družbe edino možna delna intervencija urbanistov oziroma izdaja gradbenega dovoljenja na določenem kraju. Jalova pa je bila korektura pomanjkljivosti posameznih detajlov na projektu oziroma se kontrola odstranitve pomanjkljivosti ni dosledno izvajala.

(Dalje prihodnjič)

Gospodarska cesta bo preimenovana v Cesto maršala Tita

V Kranjski gori bodo zgradili nove turistične objekte

Občinski ljudski odbor Jesenice je že pred leti sprejel perspektivni program razvoja gornjesavske doline, po katerem naj bi se ta dolina razvila v popolnejši turistični center.

Program predvideva izboljšanje materialnih osnov, kajti obstoječe gostinske in turistične kapacitete so v celoti dotrajane in tako pomanjkljive, da resno ovirajo razvoj turizma.

Program ugotavlja, da ima celotno področje gornjesavske doline pomembno vlogo v turizmu Slovenije, Kranjska gora sama pa se uvršča glede na doseženo število nočitev med pomembnejše turistične centre v Sloveniji. S to ugotovitvijo se gornjesavska dolina, s svojim turističnim centrom v Kranjski gori, vključuje v širši program razvoja turizma ter uživa v republiškem merilu prioriteto v pogledu investicijskih vlaganj.

Gornjesavska dolina ima tako široko vlogo v turističnem gospodarstvu Slovenije zaradi ugodnih pogojev za razvoj turizma. Gre namreč za to, da je tu možno izkoristiti letno in zimsko turistično sezono, kar daje tej dolini prednost pred ostalimi turističnimi kraji v Sloveniji. Z dvojno turistično sezono se doseže večja izkoriščenost gostinskih in turističnih kapacitet, s tem pa tudi večja rentabilnost poslovanja, kar v ekonomskem pogledu utemeljuje upravičenost večjih investicijskih vlaganj.

V skladu s sprejetim programom je bila zgrajena žičnica na Vitrancu, kot pomembna pridobitev v razvoju turizma tega kraja. V kratkem bo izročen prometno novozgrajen motel v Kranjski gori s približno 87 ležišči ter manjšo restavracijo. Na vrhu Vitranca je v gradnji moderna restavracija s prenočišči, ki bo izročena namenu do prihodnje turistične sezone. V gradnji je tudi nova zdravstvena postaja, ki bo prav tako letos dograjena. Urejuje se nova ka-

nalizacija in drugi komunalni objekti.

V letošnjem letu je bil sprejet program nadaljnjega finansiranja investicij v turistično izgradnjo Kranjske gore, in sicer iz sredstev republike, okraja in občine. Po tem programu sodeluje republiški investicijski sklad s 50 % potrebnih sredstev, preostalih 50 % sredstev pa mora zagotoviti okraj in občina. V tem okviru je Investicijska banka v Ljubljani odobrila Občinskemu ljudskemu odboru Jesenice, kot investitorju turistične izgradnje gornjesavske doline, znesek 90 milijonov dinarjev. Soudružba iz lokalnih virov v enakem znesku še ni zagotovljena, ker ni v celoti na razpolago potrebnih sredstev v ta namen in se računa za to letos z republiški premostitvenimi krediti.

Kolikor bo uspelo v kratkem rešiti problem soudeležbe sredstev k najetim posojilom iz Investicijske banke oziroma to urediti s premostitvenimi krediti, bodo letošnja vlaganja v nadaljnjo izgradnjo Kranjske gore znašala:

Hotel Prisojnik	67.000.000
Smučarska vlečnica na Vitrancu	63.000.000
Kanalizacija Kranjska gora	34.500.000
Smučarska proga na Vitrancu	8.000.000
Parkirni prostor Kranjska gora	7.500.000
Skupaj:	180.000.000

Projekti za te objekte so v glavnem izgotovljeni, tako da se lahko začne z gradnjo. V ta namen so sklenjeni oziroma so v teku razgovori z izvajalci del: »Metalno« Maribor, Gradiscem, SPG »GORENJCEM« in drugimi.

Predračunska vrednost novega hotela znaša 338.000.000 din. Letos naj bi se v ta namen vložilo 67.000.000 din. Hotel bo imel okrog 110 ležišč in 320 restavracijskih sedežev. Na Vitrancu bodo za premostitev ozkega grla v zimski turistični sezoni zgrajene 3 nove smučarske vlečnice, ki bodo lahko prevozile 1900 smučarjev na uro. Ob vznožju vlečnice Preseka bo zgrajen manjši objekt za stoječe bife, blagajno, reševalno sobo, prostorom za izposojanje in popravilo smučarske opreme in drugimi prostori. Obenem bodo urejene smučarske proge na Vitrancu in parkirni prostor za številne turiste z motornimi vozili. Zgrajeno bo tudi novo kanalizacijsko omrežje, potrebno novim gostinskimi kapacitetam.

V prihodnjih letih se predvideva nadaljnja investicijska vlaganja v obravnavano gradnjo turističnih objektov s tem, da bodo ta zajela celotno področje gornjesavske doline, dočim je dan letos in deloma tudi v prihodnjem letu poudarek Kranjski gori, kot žarišču turizma v tej dolini.

velike in zahtevne, zato bodo morali v tej pomembni akciji tesno sodelovati tudi prebivalci kraja, gostinski in turistični delavci ter drugi pristojni činitelji v občini. Kranjska gora in celotna gornjesavska dolina pa bo z doseženim izboljšanjem materialnih osnov dobila novo perspektivo v razvoju turističnega prometa.

Vlado Sanca

Slavnostna seja ObLO

1. avgusta je ObLO Jesenice v počastitev občinskega praznika imel v Delavskem domu pri Jelenju slavnostno sejo. Na tej seji je najprej govoril predsednik, tov. Franc Treven in v svojem govoru omenil gospodarske uspehe, ki smo jih dosegli v okviru naše občine. Nato so člani obeh zborov ObLO potrdili mandat tov. Franca Gašperina in ga hkrati tudi imenovali za stalnega podpredsednika ObLO Jesenice.

Tudi predlog komisije za preimenovalje ulic so odborniki potrdili. Preimenovali bodo: Cesta Bratstva in enotnosti in Gospodarska cesta v Cesto maršala Tita, Cesta maršala Tita v Cesto železarjev, Cestmetodova ulica v Ulico Cankarjevega bataljona, Obrtniška ulica v Ulico Viktorja Kežarja, Sončna pot v Pot ilegalcev, Cankarjev trg v Trg Toneta Čufarja, Cesta Toneta Čufarja v Cesto 1. maja, Javorniška pot v Cesto bratov Stražišarjev in Svusko nabrežje v Cesto Matije Verdника-Tomaža.

Ulice so preimenovali predvsem zato, ker so bivša imena zastarela in so nova primernejša glede na zgodovinske dogodke iz delavskega gibanja na Jesenicah.

J. V.

Franco Gašperin, novi podpredsednik ObLO Jesenice

Franco Gašperin, novi podpredsednik ObLO Jesenice

Na slavnostni seji 1. avgusta sta občinski zbor in zbor proizvajalcev občine Jesenice izvolila za stalnega podpredsednika tov. Franca Gašperina.

Tov. Gašperin poznamo v našem kolektivu kot dobrega organizatorja, saj je v zadnjih povojnih letih uspešno opravljal številne naloge na vodilnih mestih. Bil je tudi predsednik Centralnega delavskega sveta in mandatni dobi od leta 1958 do 1960. Brez dvoma ima tov. Gašperin veliko zaslug za uspešen razvoj

voj organov delavskega upravljanja v naši železarni, s svojim požrtvovalnim delom pa se je uveljavil tudi v družbenih in političnih organizacijah na Jesenicah.

Prepričani smo, da bo s svojimi bogatimi izkušnjami in večletno prakso na vodilnih mestih kos novim nalogam pri vodenju poslov v ObLO Jesenice.

Tov. Gašperinu le izvolitvi iskreno čestitamo in mu na novem službenem mestu želimo veliko delovnih uspehov!

Motiv iz Kranjske gore

Prebivalstvu Javornika in Koroške Bele

Letos mineva 20 let, odkar so naši narodi povedali svoj odločni ne in dokazali, da nočejo biti več hlapci domačemu in tujemu kapitalu. Ob praznovanju zgodovinskih dogodkov pa se spominjamo tudi dneva, ko so Nemci za pokopališčem na Koroški Beli ustrelili 5 talcev in sicer: Franca Podgornika, Franca Freliha, Albina Šavlija, Ludvika Stražišarja in Karla Kragolnika.

V spomin na ta dogodek praznujemo na Javorniku vsako leto na dan 4. septembra krajevni praznik. Letos bo praznovanje še bolj slovesno in združeno hkrati s proslavo 20-letnice vstaje jugoslovanskih narodov. Prebivalstvo Javornika in Koroške Bele vabimo, da se udeleži proslav oz. prireditev, ki bodo v domu upokoencev, v dvorani osnovne šole in pred spomenikom.

Program je naslednji:

Nedelja, 3. septembra ob 9. uri patrolni tek, ki ga organizirata TVD Partizan in SD Triglav.

Ob 10. uri bo v domu upokoencev na Javorniku šahovska simultanka v izvedbi šahovske sekcije DPD Svoboda »France Mencinger«.

Ob 19. uri koncert godbe na pihala pred spomenikom.

Ob 19.30 uri slavnostna akademija v dvorani osnovne šole, kjer bodo predvajali tudi ozkotračni film »Noč in megla«.

Oddolžimo se spominu padlim za svobodo.

Pripravljalni odbor

Polletno finančno poročilo na dnevnem redu 18. zasedanja CDS

Na 18. rednem zasedanju, dne 10. avgusta 1961, je Centralni delavski svet imel na dnevnem redu polletno finančno poročilo. Poročilo je podal direktor gospodarsko-računskega sektorja. Tolmačila pa sta ga še glavni direktor in glavni knjigovodja po vprašanju enote izdelka.

Polletno poročilo je pregledala komisija za gospodarstvo in je o svojih pripombah na to poročilo poročala in predlagala vrsto ukrepov:

Na podlagi vseh teh poročil in živahne razprave, katere so se udeležili tudi grupni šefi obratov topilnic, valjarn in predelovalnih obratov je CDS sprejel sledeče sklepe:

1. Polletno finančno poročilo CDS sprejme in ga potrdi.
2. CDS zahteva, da uprava izpopolni normativ delovne sile in stremi za tem, da se odstranijo vzroki fluktuacije.
3. Do prihodnjega zasedanja CDS naj uprava analizira, koliko potrebujemo do konca leta sredstev za dograditev predvidenih stanovanj. Posebej naj analizira, koliko bo do konca leta stanovanj vseljivih. V ta namen naj upra-

va imenuje komisijo, katere predsednik bo tovariš Anton Salika.

4. Vse ukrepe, ki jih je uprava podjetja podvzela proti kupcem in slabim plačnikom, izraženi pa so v menicah, čeki ter ustavitvi dobav blaga, naj uprava še poostri.

5. Po vseh EE naj obratovodstva in ostale službe nadzorujejo gibanje in zaloge vložnega materiala z namenom, da odkrijejo prekomerne zaloge.

6. Razlike v ceni v odnosu na finančni načrt v prvem polletju naj knjigovodstvo zasleduje preko celega leta. Razlike bomo potem obračunali ob sklepnem računu.

7. Za dosežene uspehe gospodarjenja v drugem četrtletju tega leta naj podjetje izplača 21,5 % na mesečne prejemke četrtletja. Kri-

11. Do sprejetja pravilnika o delitvi čistega dohodka se iz doseženega čistega dohodka najprej izroči 71,4 % za kritje osebnih dohodkov, ostanek čistega dohodka pa se naprej deli po veljavnih predpisih.

12. Uprava podjetja naj zahteva od finančne inšpekcije ObLO Jesenice poročilo o poslovanju kmetijskega posestva v Poljčah v zvezi z odobrenim posojilom 20 milijonov dinarjev.

13. CDS zadoljuje upravo, da združi celotno službo nabave ognjevarnega materiala.

14. CDS je na predlog komisije za gospodarstvo sprejel predračun komunalnega oddelka in odobril, da se razlika v predračunu stroškov in dohodkov plača v breme naših skladov.

V zvezi s tem je sklenil:

Skladišče koksa je še vedno prazno

terij pri izplačilu naj bo enak.

8. Centralni delavski svet naroda DS, UO in zborom EE, da na prihodnjih sejah obravnavajo neizpolnjevanje finančnega načrta po asortimanu planirane prodaje. O vzrokih naj poročajo CDS. Upravo pa CDS zadolži, da tem organom pripravi material za razpravo in skupaj z njimi akcijo sprovede.

9. Pri delitvi dohodka, doseženega v letu 1961, bo potrebno več prispevati v poslovni sklad podjetja na račun obratnih sredstev, kakor je to bilo do sedaj, ker ne bo mogoče dobiti brez potrebne našega deleža obratovna sredstva s strani proračuna. CDS ponovno poudarja, da mora uprava podjetja podvzeti vse ukrepe z namenom, da se odkrijejo in izkoristijo eventualne notranje materialne rezerve.

10. CDS zadolži UO, da imenuje komisijo, ki bo izdelala predlog razdelitve po sklepnem računu 1960. CDS opozarja, naj se pri razdelitvi bolj upošteva poslovni sklad podjetja in v manjši meri potrebe izven podjetja.

— s 1. januarjem 1962 naj se komunalni oddelek registrira kot finančno samostojen zavod.

— Od 1. septembra 1961 dalje veljajo v DUR in menzah nove cene prehrani, in sicer za tri obroke dnevno 235 din oziroma mesečno 7050 din. Tistim sodelavcem, katerih prejemki znašajo manj kot 18.000 din in bi jih nove cene prekomerno bremenile, naj upravni odbor odobri individualni regres, ki pa se da lahko izključno le na stanarino v samostojnih domovih.

M. P.

POJASNILO UREDNIŠTVA

V 16. številki 14-dnevnika Železar smo na drugi strani objavili imena predsednikov zborov ekonomskih enot ter ODS in upravnih odborov. Pri tem je pomotoma izostala ekonomska enota plinska in vodna energija, v kateri je predsednik zbora ekonomske enote tov. Leopold Poznik, predsednik upravnega odbora pa tov. Matevž Repinc, kar s tem dopolnjujemo.

Uredništvo »Železarja«

Tretje medobratno tekmovanje

(Nadaljevanje z 2. strani)

V juniju so obrati dosegli skupno 2458 točk, torej nekoliko več kot v maju, po posameznih točkah tekmovanja pa so bili doseženi naslednji uspehi:

Produktivnost je ostala skoraj v isti višini, najboljše rezultate pa so dosegli plavž 10,6 %, cevarna 20,5 %, profilne valjarne 9,2 % ter gradbeni oddelek 27 %. Skupno so vsi obrati dosegli 919 točk. Izkoriščanje kapacitet se je v

juniju izboljšalo v primerjavi z majem za 152 točk in je skupno doseglo 171 točk. Dober uspeh so dosegli predvsem cevarna z 11,6 odstotka nad osnovo, livarna 7,1 odstotka in opekarna 5,5 odstotka. Racionalizatorskih predlogov je bilo predloženih 5, torej polovico manj kot v maju.

Bolovanja do 7 dni so se sicer proti maju znižala, vendar so še vedno večja od osnove in je rezultat negativen za 68 točk. Pod

osnovo pa so se zmanjšala bolovanja zaradi nezgod, kar je zelo razveseljivo, saj so bila že več mesecev v stalnem porastu. Red in čistota v obratu sta bila ocenjena z 1273 točkami, za najbolj urejen in čist obrat v juniju pa je bila ocenjena opekarna.

Največ točk in prvo mesto v juniju je dosegla cevarna s 345 točkami, uspehi ostalih obratov pa so razvidni iz priloženih tabel.

DOSEŽENI USPEHI V TEKMovanju ZA MESEC JUNIJ

	PLAVŽ	MARTINARNA	ELEKTRO DEČ	OPEKARNA	LIVARNA	PROF VALJ	VALJAR 2400	ŽIČNA VALJ	VALJ 1300	DELOVLEK	HLAD VALJ	ŽIČARNA	CEVARNA	ŽEKLJARNA	ELEKTRODNI OD.	ENERGIJSKI	OTK	MEHANIČNA D.	KONSTR. DEL.	ELEKTRO DEL.	JAVORNIK III.	GRADBENI ODD.	PROMET	TRANSPORT
Produktivnost	+106	-2	+13	+82	+33	+12	-60	-11	+58	-77	-4	+8	+205	+20	+53	+44	+61	+13	-25	-42	+11	+270	+37	+34
Korišćenje kapacitet	+39	-1	+23	+55	+71	+61	-9	+29	+48	-44	-14	-6	+116	-6	+21	-66	-50	-10	+45	-17	-157	-70	-15	+128
Novat in racional. predlogi					+40						+20							+20		+20				
Bolovanje do 7 dni	-10	-17	-13	+3	+8	-8	-10	-13	-25	-1	+4	-10	-9	+20	-9	-2	+9	-1	+2	+4	+10	-1	-9	+10
Bolov. zaradi nezg.	-1	-1	-20	-14	+36	-16	-18	+4	-11	+17	-19	-20	-3	+44	+29	+12	-32	-6	+22	+50	+5	+1	+17	-13
Red. čistota	+60	+52	+62	+68	+63	+52	+53	+42	+59	+60	+45	+42	+36	+55	+57	+63	+61	+54	+49	+56	+32	+56	+46	+47
Skupaj točk.	+199	+32	+65	+194	+251	+164	-44	+51	+129	-45	+32	+14	+249	+133	+161	+51	+49	+50	+13	+51	-79	+256	+78	+216

Problematika profila kadrov - absolventov naših strokovnih šol

Vprašanje profila kadrov in s tem programa naših strokovnih šol na Jesenicah, katere je s članom v Železarju št. 14 načelo uredništvo Železarja, je tako problematično, da se ga mora res javno reševati. Dobri in umestni predlogi, široka in neprikrita analiza vseh dosedanjih slabosti in pomanjkljivosti bi pomagala do takih zaključkov, katerih izvajanje bi nedvomno dalo dobre rezultate.

Sam gospodarski sistem, v katerega stopamo, postavlja kot osnovno zahtevo, da kadri obvladajo do največje mere vse znanje in delovne spretnosti, ki so za racionalno in ekonomično proizvodnjo potrebne. Tudi udeležbo na osebnih dohodkih skušamo v vseh primerih vskladiti z doseženim uspehom vrednosti proizvodnje posameznika, pa je prav zato problematika obsega, karakterja in načina izobraževanja kadrov zavisna od dveh osnovnih principov:

1. Ali izobraževati kadre na široki osnovni splošni in tehnični platformi in omogočati in izvajati specializacijo šole na delovnem mestu?

2. Ali izobraževati že takoj v strokovnih šolah po ožje specializiranih strokah in delovnih območjih?

V industrijsko razvitih državah najdemo prav zelo različna gledanja in usmerjanja strokovnega izobraževanja po zgoraj navedenih principih. Na odločitve v tako nasprotujočih sistemih vplivajo razni činitelji kot: družbena ureditev, vrednotenje fizičnega in duševnega dela, finančno gospodarski položaj, splošni karakter delovnih ljudi in drugo. Vzemimo kot primer: v ZDA, kjer se je dolga leta povečevalo edino ozke specializirane in praktične izvežbane kadre, pa je jasno, da so bile skoro vse izobraževalne ustanove tako usmerjene in se je šele v zadnjih letih uvidelo vso nevar-

nost, ki jo le-ta prinaša s seboj ter so temu primerno storjeni nekateri ukrepi. V vzhodnih deželah, kjer vlada ostra razpodelitev kadrov, se zapazja zapadanje v specializacijo še v večji meri, vendar se je skušalo v drugih vidih dodati nekaj širine in splošnega znanja.

Za našo razpravo o profilu potrebnih kadrov in o programih, po katerih bi jih v strokovnih šolah morali izobraževati, so važne sledeče ugotovitve:

1. Splošno in splošno tehnično znanje vseh naših kadrov moramo nenehno dvigati in razširjati ne samo pri novih kadrih, kateri se šolajo v strokovnih šolah, ampak pri vseh naših delovnih ljudeh. S tem bomo povečali izobraženost vse naše družbe, to pa je naš osnovni cilj in nujna naloga. Samo dovolj zrel in zavestno sposoben delavec je lahko sposoben upravljavec, na istih pa slone vsi naši načrti ureditve nove boljše socialistične družbe.

2. Ozko strokovno usposobljenost za posamezna delovna področja in še ožje za posamezna delovna mesta je potrebno do maksimuma izvesti, ker le na tak način bomo proizvajali dobre izdelke v konkurenčnih pogojih.

Ce pogledamo kadre in šole v okviru naše železarne in jih analiziramo po navedenih principih, lahko ugotovimo:

a) Reformirana osemletka in precejšnja enakost obsega znanja splošnih predmetov omogoča, da strokovne šole postavijo težišče izobraževanja na splošne strokovne predmete (enciklopedija stroje-znanstva, fizika, osnove kemije, organizacija dela, delo z ljudmi itd.).

b) Povsem ozka specializacija naših kadrov v šolah ne bi bila umestna in niti praktično izvedljiva, ker je število delovnih področij in delovnih mest zelo obširno, potrebno nam pa je malo kadrov.

c) Vprašanje ozke praktične usposobljenosti za posamezne operacije ali delo pa je navzlic vsemu tako važno, da je potrebno iskati razne učinkovite načine izobraževanja direktno za delovna mesta. Kakšen naj bo torej profil naših

bodočih kadrov in s kakšnimi izobraževalnimi učnimi programi bi jih dosegli:

— Kvalificirani delavci iz Železarske industrijske šole naj bi obvladali splošno znanje, doseženo v osemletki, razširjeno za vzročno in uspešno samostojno razmišljanje, sklepanje in želje po nadaljnjem zavestnem dopolnjevanju. Določena zrelost v tem pogledu je nedvomno obvezen cilj.

— Kvalificirani delavci morajo v celoti obvladati po dovršeni šoli celotno tehniko praktičnega dela v stroki, za katero se usposablja, tako da ni problemov, katere ne bi na delovnem mestu uspeli s primerno pomočjo načelno obvladati, čeprav bi se ozka specializacija dobivala šele tekom samega dela.

Pri tehnikah, katere potrebujemo in katere vzgajamo v naši šoli, pa je situacija naslednja:

— Nivo splošnega znanja tehnikov mora biti na dosti večji višini iz razloga, ker je nemogoče graditi sorazmerno visoko tehnično znanje brez solidne podlage in ker predstavljajo tehniki tisti kader, ki naj ima na ostale kvalificirane velik vzgojni in izobraževalni vpliv. Vsako poplitenje v tem

Zdravstveno socialna zaščita

Hiter razvoj industrije, uvajanje novih tehnoloških procesov, uporaba novih vrst surovin in proizvodnja novih izdelkov nosijo s seboj nove oblike poklicnih bolezni. Medicina dela ne gre vzporedno s tem razvojem. Proučevanje in ugotavljanje vzrokov novih bolezni zaostaja. Več poudarka in prednosti moramo dati preventivnemu zdravljenju. Vse prepogosto razmišljamo in iščemo rešitve v individualni zaščiti delavca pred kvarnimi vplivi delovnih pogojev, namesto da bi s tehnično rešitvijo odpravili kvarne delovne pogoje. Nujno je, da že danes, ko smo v začetni fazi projektiranja novih naprav in delovnih prostorov, osvojimo zahtevek, da bomo z rekonstrukcijo ustvarili tudi optimalne pogoje dela. Sedaj lahko uresničimo geslo, da si kolektiv sam kroji življenjske in delovne pogoje. Prevečati nas mora misel, da je skrb za delovnega človeka stvar nas samih. Decentralizacija upravljanja menja smisel pojma skrbi za človeka; prej je država vodila skrb o delovnem človeku, danes ko kolektiv sam upravlja, mora tudi sam prevzeti skrb o človeku.

Analiza nezgod nam pove, da pogostost le-teh ni pri vseh delavcih in delih enaka. Posamezni delavci so bolj podvrženi nesrečam kot drugi. Ugotavljanje vzro-

kov in izvorov nesreč nam daje dovolj snovi, da lahko aktivno odpravljamo vzroke. To nam lahko tudi zelo koristi pri vzgajanju kolektiva v borbi proti neizvedam. Slehernega člana kolektiva moramo prepričati, da on sam lahko zelo mnogo prispeva za svojo varnost in zdravje pri delu. V letu 1960 smo imeli v podjetju 1197 nesreč, ki so terjale 16.432 delovnih dni ali povprečno 14 dni na eno nezgodo. Smrtne nezgode so bile tri. V mesecu januarju 1961 smo imeli 104 nesreče pri delu, 14 nesreč na poti, poleg tega 15 primerov, ko so posamezniki izjavili v ambulantni, da so imeli nesrečo pri delu, vendar jim tega obratovodstva niso priznala za nesrečo. — Analiza vzrokov nesreč, ki jo vodi zdravstvena služba je pokazala, da je bil pri 530 nesrečah od 1197 nesreč vzrok osebni faktor.

Pri obravnavi nezgodnega elementa moramo tudi upoštevati, da imamo v podjetju registriranih 88 kroničnih in čez 130 priložnostnih alkoholikov.

Zaprašnost na delovnih mestih, kakor tudi Jesenic vedno bolj vpliva na zdravstveno stanje članov kolektiva. V številkah se ta ugotovitev kaže v naslednjem stanju: Ob koncu leta 1960 smo imeli 72

silikotikov, 103 primere zaprašenih pljuč in 32 primerov začetne poklicne zaprašnosti. Samo v letu 1960 je bilo 14 primerov novih prašnih obolenj in 5 primerov novih silikoz. Poleg tega je bilo 31 primerov zastupljenj s svincom. Te številke naj bodo resno opozorilo, da tako brezbržno ne moremo več naprej. Alternativa, ki je bila pred leti postavljena pred Jesenice: »Ali hočete železarno ali park?« je postala v pogojih delavskega upravljanja nevzdržna. Naš odgovor je lahko le eden in to: »Hočemo železarno, v kateri bodo delovni pogoji primerni za delovnega človeka, ki gradi socialistično družbo!«

Kako je z odpraševanjem na pržnih pečeh

V zadnjih letih je bilo že mnogo napisanega o prahu pržnih peči, ki menda predstavljajo glavno nevarnost na Jesenicah. Odgovorni ljudje v železarni so že večkrat poizkušali, da bi količine prahu omejili, vendar dosedanje naprave niso izpolnile naših pričakovanj. Zaradi neuspešnih poizkusov je konstrukcijski biro projektiral novo napravo, s katero naj bi lovili prah. Naprava je postavljena in že poskusno obratuje.

Ta naprava se v bistvu ne razlikuje od prejšnje in tudi princip je isti, vendar so montirane nekatere izboljšave in dopolnitve. Tako je pokrit tresoč žleb in postavljene nove tračne vreče za lovljenje prahu in ventilator z novim ciklonom.

Princip odpraševanja je enostaven: vsesavanje prahu po ceveh od glavnega žarišča prahu, preko prašnih vreč, kjer se težji prah sam vsede, fini prah pa prihaja do ciklona, kjer ga izplakuje voda.

Pri poizkusnem obratovanju so se že pokazali prvi uspehi in tudi nekatere pomanjkljivosti, ki jih bo treba odpraviti. V glavnem bo treba napravo še proučiti ter izpopolniti in bodo morda potrebne še manjše predelave. Obstaja nevarnost, da se zamašijo sesalni vodi, kar povzroča para iz peči. Te pare se kondenzirajo na stenah cevovoda in se nanje lepi prah.

V zvezi z odstranjevanjem prahu bo treba posvečati več pozornosti tudi stanju same peči. Kadar začne pri prazenju peči obratovati miza, se še vedno preveč praši. Zato bo treba skrbeti za dobro tesnenje, kajti slabo tesnenje samo povečuje količine prahu, ki jih tudi nova naprava ne more povsem zajeti.

Nova naprava je postavljena in smo zanjo porabili precejšnjo sredstva. Naša naloga bo, da bomo skrbeli za njeno stalno vzdrževanje, ker bomo le na ta način dosegli zaželeni uspeh. Seveda je razumljivo, da vsega prahu s praznih peči kljub novi napravi ne bomo odstranili. Prah bi lahko odpravili samo ob uresničitvi rekonstrukcijskega načrta, ki predvideva rušenje starih in postavitve novih peči za sušenje in praženje rude. K. P.

Naš gospodarski uspeh v prvem polletju

Železarna Jesenice je v prvem polletju 1961 dosegla skupno proizvodnjo 480.859 ton, ali 50,2 % v primerjavi z letnim načrtom, blagovna proizvodnja pa je bila 124 tisoč 866 ton, ali 50,27 %. S tem rezultatom smo lahko zadovoljni, vendar je situacija drugačna, če se ozremo na izpolnitev finančnega načrta, ki je bil dosežen v prvem polletju v vrednosti 16 milijard 811.000.000 din, ali 47,97 % na letni načrt. Tudi planirana prodajna cena ni bila dosežena in je znašala namesto 140,38 din na kg izdelka le 138,5 din.

V začetku leta smo planirali skupno s finančnim načrtom tudi povečanje osebnih dohodkov, ki naj bi se povečali na podlagi cenikov za izdelke. Ceniki se povečajo s povečanjem letne proizvodnje za 23 %. S tako postavljenim načrtom bi torej pričakovali za 23 % večje osebne dohodke, vendar zato, ker smo za 2,03 % pod finančnim načrtom, kar pomeni, da smo za toliko manj prodali, v drugem kvartalu ni bilo ustvarjenih 23 %, ampak le 21,5 %. Mišljenje članov kolektiva, da je teh 23 % sredstev draginjski dodatek, je napačno, ker se ti odstotki nanašajo le na povečanje finančne realizacije.

Zato naj bo naša skrb v prihodnjih mesecih posvečena predvsem

temu, da dosežemo planirano finančno realizacijo, posebno še zato, ker so bili tudi v juliju rezultati nekoliko slabši, kar pa je razumljivo, saj je to pojav, ki ga v poletnih mesecih večkrat zasledimo. Naša najvažnejša naloga je, da vsi od fizičnega pa do umskega delavca vložimo vse sile v še bolj načrtno in premišljeno

delo, da bi tako lahko dosegli oziroma po možnosti celo presegli naše načrte in s tem planirane osebne dohodke. Le s prizadevanjem vseh nas bomo dosegli uspehe, ki jih od nas pričakuje družba in ki bodo tudi nam omogočili boljše življenjske pogoje, ker se moramo zavedati, da je vse odvisno le od nas samih.

Samski dom na Javorniku je dograjen in čaka prve stanovalce

pogledu bi nam dajalo ozko orientirane strokovnjake, brez možnosti za uporabnost na različnih delovnih področjih, pri tem pa z minimalnimi sposobnostmi za hitro prilagajanje, izobraževanje in usposabljanje na različne zahteve. Takim zahtevam in profilu tehnika v pogledu splošnega znanja morajo tudi v bodoče odgovarjati.

— Nivo strokovnega znanja, obseg in globina je za tehnike primeren takrat, ko istim omogoča samostojno izvrševanje, organiziranje, izvajanje in kontrolo parcialnih tehnoloških postopkov in del tako v direktni proizvodnji kot v vseh pomožnih službah. Tak profil tehnika dobimo po sedanjem načinu šolanja v glavnem šole po večletni praksi in morda bo potrebna sprememba programa izobraževanja ravno tu nujna.

Postavlja se torej vprašanje: Kaj storiti takoj in kam usmeriti težišče nadaljnega izboljševanja izobraževanja kadrov? Odgovor bi bil približno naslednji:

— V Industrijski šoli je treba spremeniti sam program izobraževanja tako, da se splošni predmeti poučujejo v smeri samostojnega razmišljanja in razvijanja logike, kot posebno še družbenih

ved in upravljanja, dočim je za praktično delo omogočiti tesnejše sodelovanje z obrati železarne in postavljanje še bolj konkretnih nalog, ki pozneje pri delu lahko nastopajo. Pri tem pa v nobenem primeru ni umestno zapuščati solidnost in dobro usposobljenost osnovnega znanja kot: ključavnica, električar, livar itd. Osnovni program v prvem letu šolanja je za praktično usposabljanje za vse stroke enak in daje solidno znanje o obdelavi kovin in pomožnih materialov — v naslednjih letih pa se na tem znanju gradijo usposobljenosti v poedinih področjih (livar, kovač, rezkar, metal delavec). V vsakem primeru pa je za sledovati cilj: usposabljanje za določena delovna mesta in stroke v okviru tehnoloških postopkov.

— Izobraževanje tehnikov v naši šoli naj gre po programu, ki je sestavljen na osnovi, da imajo vsi kandidati dovršene osemletke in izučen poklic v eni od železarskih strok. Na ta način se doseže dovoljno splošno znanje in solidno strokovno znanje in usposobljenost za nadaljnje teoretično dopolnjevanje.

Sam program tehnične šole ima torej manj splošnih predmetov,

več pa polaga važnosti na sistematsko razvijanje tehnične samostojnosti, odgovornosti in sposobnosti za obvladovanje kompleksnih nalog v proizvodnji oz. službah. Praktično delo v enem izmed oddelkov železarne v toku študija, praktične vaje v laboratorijih, obdelava samostojnega problema v diplomski nalogi ter ožja specializacija v zadnjem letu, mora dati povoljne rezultate.

Pri celotni razpravi o vrednosti absolventov vseh naših šol pa se ne sme zanemariti že enkrat omenjenih principov; naše šole res dajejo konkretna znanja za potrebe železarne in za posamezna delovna področja, vendar ne smemo v cilju našega celokupnega razvoja tako v komuni kot naši družbi zanemariti dejstva, da mora šola razen prenašanja strokovnega znanja formirati tudi slušatelje kot ljudi s potrebnimi privzgojenimi lastnostmi in karakterjem. Brez tega bi vzgajali suhe tehnične strokovnjake, katerim bi bil še kako tuj vsak nadaljnji pozitiven razvoj medsebojnih človeških in delovnih odnosov in kateri bi predstavljali velik problem v uspešnem nadaljevanju začetih naporov. Maks Dimnik

Nove cene hrani v naših DUR-ih

Centralni delavski svet je na svojem 18. zasedanju sprejel sklep o uvedbi novih cen hrani v naših DUR-ih. S tem v zvezi smo se pozanimali na komunalnem oddelku, kjer so nam sklep CDS tako-le obrazložili:

V naših DUR-ih smo imeli cene že od leta 1954 dalje in so bile v veljavi vse do sprejetega sklepa na zadnjem zasedanju CDS. V tem razdobju pa so se pogoji spremenili, in sicer tako, da so se na eni strani zvišale cene posameznim življenjskim artiklom, na drugi strani pa se je povečala tudi kupna moč abonentov, ki se hranijo v Samskem domu na Plavžu, v Kadrovskem domu na Jesenicah in v samskem naselju na Straži. Vse to je narokovalo, da je CDS na svojem 18. rednem zasedanju obširneje razpravljal o novih cenah hrani. Poleg tega je treba poudariti še to, da so naši DUR-i vse doslej plačevali le pavšalne prispevke od osebnih dohodkov njihovih uslužbencev, ki so bili znatno nižji od rednih prispevkov, in sicer zato, ker je bilo

v teh prispevkih zajetih le 208 ur, to je brez nadur in dodatnih izplačil.

Od 1. januarja 1961 dalje naši DUR-i plačujejo prispevke od vseh osebnih dohodkov, prav tako tudi en odstotek od bruto osebnega dohodka za vozne karte. V menjenih DUR-ih oziroma menzah prejema celodnevno hrano 730 abonentov, poleg tega pa je še precej takih abonentov, ki so zainteresirani le za popoldanski obrok hrane. Vsi ti bodo odslej plačevali hrano po naslednjih cenah:

Dnevni obrok hrane znaša 235 din, ali 7.050 din na mesec, posamezni obroki pa stanejo: zajtrk 30 din, kosilo 130 din, večerja 75 din.

POPRAVEK

V 4. številki revije Železar se nam je pri sliki, ki smo jo objavili na str. 110, vrnila neljuba tiskovna pomota. Slika je izdelal tov. Tine Rant in ne Franc Kolman, kakor smo pomotoma zapisali in s tem napako tudi popravljamo.

Upravni odbor je imenoval komisijo za cenitev odpadnega materiala

Na redni seji, dne 27. julija 1961 je UO potrdil predlog uprave in imenoval komisijo, ki bo ocenjevala odpadni material, katerega železarna prodaja svojim članom preko male prodaje. Komisija je sestavljena iz članov stalne komisije in članov strokovnjakov, ki v komisiji sodelujejo kot strokovni svetovalci za razne izdelke.

Stalni člani komisije so:

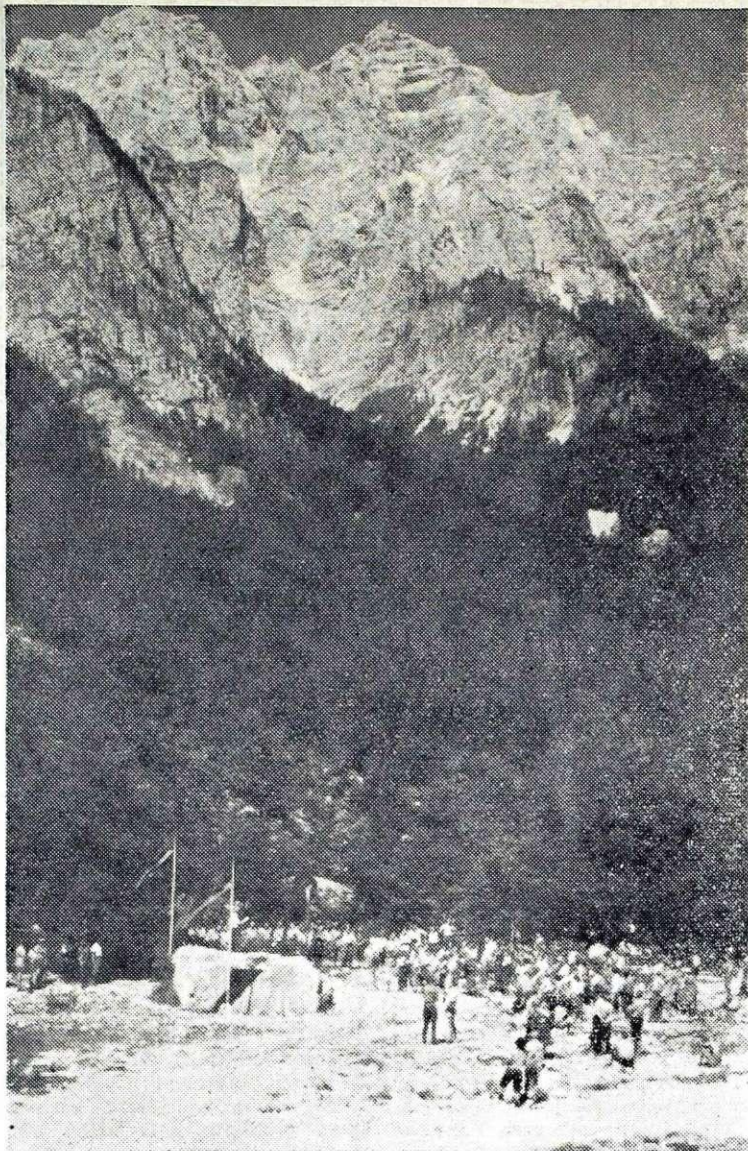
Franc Glivar, mala prodaja — predsednik;
Andrej Podviz, nadzorna služba — član;
vzdrževalni asistent obrata, iz katerega se odpadni material prodaja — član.

Strokovni svetovalci komisije pa so:

Silvo Kapus — za mizarne artikle;
Vinko Sušnik — za tesarski les;
Vinko Kozjek — za kleparski material in strešno opeko;
Ciril Svetina — za gradbeno opeko.

PREKLICI

Preključujemo veljavnost izkaznic za vstop v železarno, ki so bile izdane na imena: Filip Rogáč — valjarna 2400, Cedo Djurić — analitič topilnic, Matija Kramar — transport, Krista Pačnik — šarmotarna, Peter Škrinjar — promet, Anton Gale — elektropeč in Fahrudin Havič — transport.

5. in 6. avgusta so se pri Aljaževem domu v Vratih zbrali planinci in počastili 20-letnico vstaje ter 40-letnico TK Skale

Ljubitelji gora pred pomembnimi jubileji

Bohinjski fužinarji, jeseniški železarji in javorniški valjavci so kmalu spoznali, da je mir planinskega sveta in njegova edinstvena lepota neusahljiv virec in bogata šola moralnih in fizičnih vrednot človeštva. Zato te delovne ljudi zasledimo med začetniki našega planinstva. O tem jasno pričajo orumeneli urbarji, ki govore o prvih pristopnikih na »vrh očkav Kranjskih siv'ga poglavarja«.

Ljubitelji gora iz našega kovinarskega mesta so zgodaj, komaj deset let po ustanovitvi Slovenskega planinskega društva, že leta 1903 ustanovili na Jesenicah Planinsko društvo, za ves tedanj kranjskogorski sodni okraj. To PD je bilo v dobi pred prvo svetovno vojno eno najbolj delavnih, združevalo je ljubitelje in obiskovalce gora od Bele peči do Zirovnice. Njihovo delo se je jasno izražalo s pridobivanjem članstva, nade-

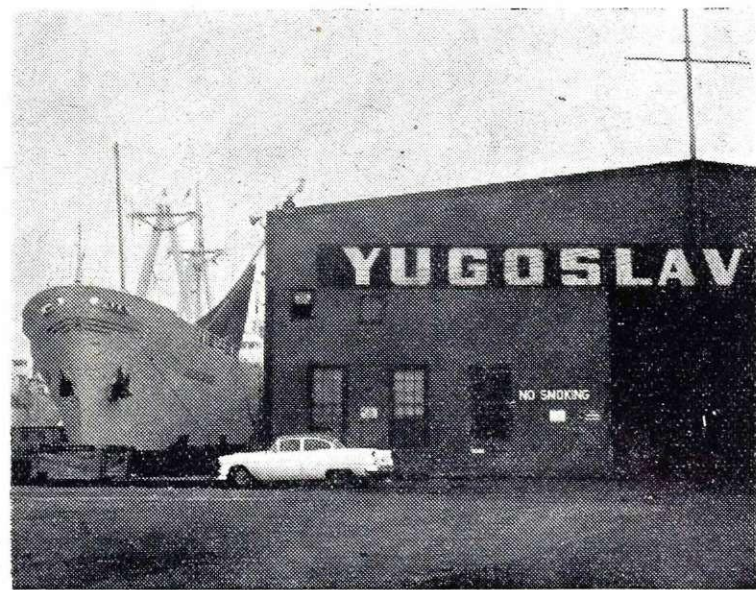
lavo planinskih poti v najlepših predelih gora itd. Iz vrst tega PD so izšli naši prekaljeni planinski organizatorji in delavci, ki niso bili poznani le na Jesenicah, temveč tudi širom Slovenije in v vsej planinski javnosti. Ti planinski pionirji so po prvi svetovni vojni ustanovili podružnico TK Skale na Jesenicah. Pozneje, leta 1924 pa je bilo ustanovljeno samostojno Planinsko društvo Jesenice.

Te pomembne planinske, plezalne in alpinistične jubileje bo naša planinska skupnost proslavila v letošnjem in prihodnjih letih. Že drugo leto bodo naši požrtvovalni gorski reševalci slavili zlati jubilej svoje organizacije. Prva prostovoljna gorsko-reševalna postaja je bila namreč ustanovljena na iniciativo dr. Jerneja Demšarja in dr. Josipa Tičarja leta 1912 v Kr. gori. Triglavski planinski muzej bo zato priredil jubilejno razstavo

GRS, na kateri bo prikazana njena bogata petdesetletna zgodovina. Planinsko društvo pa bo leta 1963 slavilo šestdesetletnico svojega dela. Ob tej priliki bo izdalo posebno brošuro o pomenu in vlogi

Vršiča v planinstvu, alpinizmu in smučarskem športu. Leta 1964 pa bo Planinsko društvo Jesenice slavilo 40-letnico ustanovitve samostojnega Planinskega društva Jesenice.

Zuro

Ladja »Jensenice« v newyorškem pristanišču

ZAHVALA

Ob težki izgubi dobrega moža, očeta, deda in pradedja

FRANCA TUŠARJA
žičarja v pokouju

se zahvalujemo vsem sorodnikom, znancem, sosedom in vaščanom Kočne, ki so sočustvovali z nami in nam stali ob strani.

Prav lepo se zahvaljujemo primariju dr. Brandstetterju, dr. Tancarju in dr. Jenku, ki so ga zdravili in mu lajšali bolečine.

Prav tako se zahvaljujemo tudi vsem darovalcem številnih vencev in lepega cvetja, kakor tudi vsem, ki so v tako velikem številu spremili dragega pokojnika na njegovi zadnji poti.

Zalujoči: žena, sinovi in hčere z družinami, brat Tone, sestre in ostalo sorodstvo

Vtisi s poti čez Atlantik

Jugolinija z Reke je povabila dva člana našega kolektiva, da se udeležita krožnega potovanja s trgovsko ladjo »Jesenice« v Ameriko in nazaj. V podjetju so določili oziroma izbrali sekretarja, tov. Ivana Vovka in mene.

Ko sva 10. aprila 1961 prispela na Reko, sva na direkciji Jugolinije hitro uredila vse potrebno za najino potovanje in takoj odšla v pristanišče, kjer je bila zasidrana lepa, nova ladja »Jesenice«. — Po kratkem carinskem pregledu sva se spoznala s kapitanom, glavni strežnik pa nama je pokazal kabino, v kateri sva preživela dvomesečno vožnjo. Že na prvi pogled sva videla, da je ladja »Jesenice« ena najlepših in najmodernejših ladij naše trgovske mornarice. Vse je novo in čisto, kabine in hodnike pa krasijo slike naše železarne in Gorenjske. »Na tako lepi ladiji bo potovanje res prijetno,« sem pomislil. Čeprav je ladja ostala še zasidrana na Reki, sva z Ivanom to prvo noč prespala že na njej. Naslednjega dne pa smo odpluli proti Sibeniku po še nekaj tovara.

13. aprila smo bili že na odprtem morju in smo pluli proti Otrantskim vratom. — Naslednjega dne smo se vozili ob italijanski obali, ki je bila vsa v zelenju in zelo gosto naseljena, proti večeru pa smo skozi Otrantska vrata zapluli v Sredozemsko morje. Ker je bil naš prvi cilj Neapelj, smo se naslednjega dne peljali mimo Messine, skozi messinsko ožino, ognjenika Stromboli, ki je bil ves v megli in popoldne prispeli v neapeljski zaliv. Zagledali smo motne obrise Neaplja, ki se razprostira okrog zaliva.

Veličasten je bil pogled na ognjenik Vezuov na njegovi desni strani. Med natovarjanjem, pretežni del tovara je bilo vino, smo šli v mesto. Toda za ogled nismo imeli mnogo časa, saj smo že zvečer, ob 23. uri, odpluli naprej proti New Yorku in do tam nismo nikjer več pristali. Vozili smo se mimo italijanskega otoka Sardinije proti Gibraltarju. Srečali smo več majhnih ribiških ladij z otoka, ki so se močno zibale na nekoliko razburkanem morju. Naši ladji se to ni poznalo in je mirno rezala valove s hitrostjo 19 milj na uro.

16. aprila smo zapluli mimo španskih otokov, Balearov. Dobili smo tudi obiske. Dvakrat nas je nizko preletelo francosko izvidniško letalo in nadaljevalo pot proti Afriki. Naslednji dan smo zapluli v Gibraltarjsko ožino. Na desni strani je Španija z angleško trdnjavo Gibraltar, ki je močno utrjena, na levi pa se vidi afriška obala z maroškim pristaniščem Tanger. Srečali smo mnogo ladij raznih držav, ki so plule v obe smeri. Skozi ožino nas je spremljalo mnogo delfinov in nas zabavalo s svojimi norčijami. Vsi smo bili na palubi in jih opazovali, kako so elegantno skakali iz vode. Zapluli smo na prostori Atlantik. Azorski otoki, mi katerih smo se peljali 19. aprila, so bili zadnja kopna zemlja pred Ameriko. Otoki so zelo lepi, s prijetnimi vasicami. Galebi, ki so nas spremljali vse od Jadranskega morja, so nas zapustili in tudi ladji ni bilo. Ostali smo sami na tem prostiranem morju, ki je postajalo vedno bolj nemirno. Ladjo je začelo premetavati, zašli smo v ciklonsko območje in vsi potniki na ladji z

nekaterimi mornarji vred smo dobili morsko bolezen. Jedli in spali smo zelo malo in vožnja po razburkanem morju je bila zelo neprijetna in naporna. Šele 24. aprila, po petih dneh, se je morje spet umirilo. Bližali smo se ameriški obali.

25. aprila zjutraj smo zapluli v newyorško pristanišče. — Na obeh straneh signalne svetilke opozarjajo na nevarnost plitvin. V pristanišče nas je zapeljal ameriški pilot in zasidral na prostoru, ki je odrejen za jugoslovanske ladje. Obiskala nas je ameriška imigracijska služba, cariniki, policija in zdravnik. Po hitro opravljenih formalnostih smo dobili dovoljenje za na kopno. Na ladjo je prišlo tudi mnogo Jugoslovancev, ki so v Ameriki po službeni dolžnosti in sorodnikov naših sopotnikov. Obiskal nas je tudi Jaka Čop, naš sodelavec, ki je prispel na obiske v New York z ladjo »Bovec« že teden dni pred nami. — Z Ivanom sta se takoj odpravila v mesto, jaz pa sem bil zaradi bolezni prisiljen ostati na ladji. Opazoval sem pristanišče, medtem ko sta si Ivan in Jaka ogledovala manhattanske nebotičnike in razsvetljen New York z brooklynskega mostu.

Newyorško pristanišče, eno največjih na svetu, se razteza okrog polotoka Manhattan, na eni strani daleč po reki Hudson in na drugi po reki East River. Obkroža newyorško četrt Brooklyn in sega daleč proti severu ter obkroža četrt Bronx. Na levi strani pa se razprostira po obali New Jersey. V newjerseyskem pristanišču so zasidrane same vojne ladje: — letalonosilke, podmornice, križarke in rušilci. — Njihove topovske cevi svače štrlijo v zrak. V newyorškem pristanišču je velik promet. Ladje z zastavami vseh držav se kar vrstijo. Pristaniški delavci so v glavnem Italijani in črnci, ki delajo navidezno brezbrizno, vendar hitro in dobro. Plačani so 2 do 3 dolarje na uro, delajo pa 40 ur tedensko in so v soboto ter nedeljo prosti. Delo v pristanišču je zelo mehanizirano in ročnega dela skoraj ni. Delavci so pravi mojstri v upravljanju žerjavov in drugih strojev, delovna disciplina pa je vzgledna.

Drugi večer našega bivanja v New Yorku smo šli v znano gledališče Radio City. Videli smo odlično izvedeno plesno revijo, ki jo lahko vidiš le v velemestih. — Po predstavi smo si ogledali razkošni 42 Street, ki seka Broadwaysko avenijo, avenijo, ki se vije preko vsega Manhattan daleč proti severu. Naj omenim, da se vse ulice, ki vodijo od severa proti jugu, imenujejo avenije, pravokotno na njih pa se vijejo ceste, imenovane strete. Pogled na Broadway zvečer, ko je poln luči in raznobarnih reklam, je zares lep. Naslednjega dne smo si ogledali zamorsko četrt v Brooklynu. To je zelo veliko naselje s šestnadstropnimi bloki in se razlikuje že po zunanosti od hiš belcev. Ti bloki so črni in neometani, kar napravi vtis zapostavljenosti.

(Nadaljevanje prihodnjč)

Večerna politična šola na Jesenicah

Po nekaj letih obstoja večerne politične šole na Jesenicah lahko rečemo, da je povsem opravičila svoj obstoj in zavzela pomembno mesto v sistemu ideološkega izobraževanja in vzgoje kadrov. Novo šolsko leto se prične v oktobru. Ker traja le pet mesecev, bomo imeli drugo leto spet 60 novih absolventov, ki se bodo lahko uspešno vključili v politično družbeno dejavnost. Ko vse večerne politične šole v Sloveniji, tudi naša na Jesenicah nenehno razširja svojo dejavnost. Vse bolj prerasča v organizirano središče marksističnega izobraževanja kadrov in razvijanje ideološke aktivnosti na širšem območju. Šola bo v bodoče pobudnik in neposreden organizator marksističnih klubov, seminarjev, tečajev in dopisnega šolanja. Postala je konzultativno središče, ki pomaga aktivistom pri pojasnjevanju in obdelovanju raznih teoretičnih in družbeno političnih vprašanj.

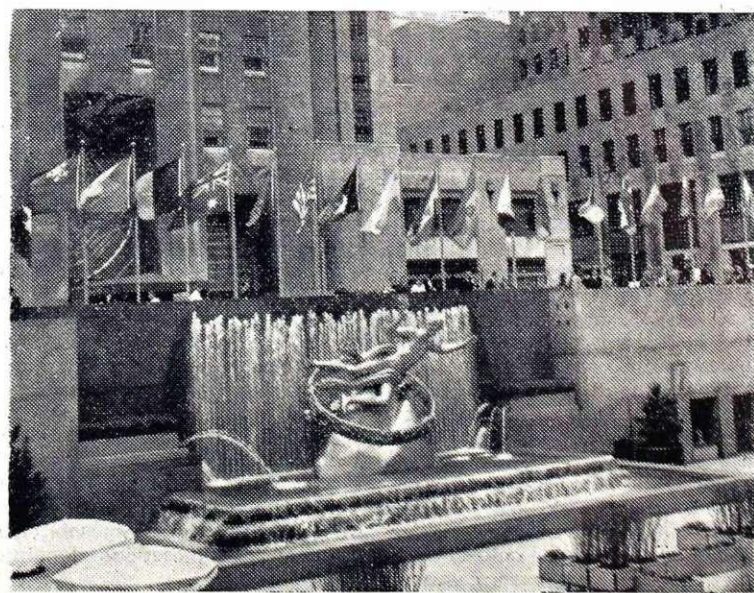
Dveletne izkušnje pri delovanju šole so nakazale nekatera vprašanja, ki jih bo treba rešiti. Predvsem bo treba učni program prilagoditi sedanjim potrebam vzgoje družbeno političnih delavcev. Osnovni namen programa mora

biti znanstveno marksistično proučevanje najvažnejših oblik sodobnega boja za socializem, zlasti pa položaj in vloga subjektivnega činitelja v boju za socialistične družbene odnose.

Večerna politična šola ima stalen aktiv honorarnih predavateljev, ki so specializirani po predmetih oziroma temah predavanj. Uspeh šole pa se ocenjuje z zaključnimi izpiti in seminarskimi nalogami, kar mora napraviti vsak slušatelj. Na osnovi le-teh izda vodstvo šole izkaze z vpisanim časom šolanja in učnimi predmeti ter mnenjem predavateljev o marljivosti in prizadevanju posameznega slušatelja. Posebno nadarjeni in marljivi bodo imeli možnost nadaljnega šolanja.

Šola bo bodočim slušateljem preskrbela učni program in literaturo, s katero razpolaga, že en mesec pred pričetkom. Da pa bi lahko slušatelji redno obiskovali pouk, je nujno, da organi samoupravljanja omogočijo le-tam zamenjavo dnin in da jih družbeno politične organizacije v času študija razbremenijo političnega dela, saj se bodo po zaključnem šolanju s še večjim uspehom lahko ponovno vključili.

R. G.

Rockefellerjevo središče v New Yorku

Prijetno razpoloženje v našem campingu

V dneh od 28. julija do 8. avgusta sem se prepiral, da je tudi v campingu dopust ali oddih lahko zelo prijeten. Dvanajst dni, ki sem jih preživel v Kaštelu Lukšiču, je prehitro minilo. Ugotovil sem, da ima bivanje v campu precej prednosti pred manskaterim hotelom in drugimi počitniškimi domovi. To je razvidno tudi iz pohval, ki jih običajno pišejo naši sodelavci, ko odhajajo na Jesenice. V svojih izjavah ne morejo prehvaliti odlične postrežbe ter ugodnosti, ki so jih imeli v campingu.

Camping v Kaštelu Lukšiču je primeren za koriščenje oddiha za vsakogar. Se tako razvjen gost pride v Lukšiču na svoj račun. Če mu ni po volji razvedrilo v campingu, potem si lahko pomaga s kratkimi obiski v Splitu, Kaštelih in Trogiru, kjer je vse polno zgodovinskih znamenitosti.

Ceprav smo bili oddaljeni od to-

varne in našega železarskega me-
sta več sto kilometrov, vendar ni-
smo pozabili na svoj domači kraj,
na železarje in na njihov praznik,
1. avgust. Upravniku campinga,
tov. Arhu, gre namreč zahvala, da
je pravočasno organiziral sicer
skromno, vendar zelo lepo pro-
slavo, s katero smo počastili ob-
činski praznik. Kratek govor o
pomenu občinskega praznika je
imel član našega kolektiva, tov.
Tone Rebolj, program pa so izva-
jali pevci in recitatorji, ki so bili
v tem času na oddihu v campingu
in njihovi otroci ter gostje iz Ma-
ribora, ki taborijo v neposredni
bližini našega campinga ter član
Narodnega pozorišta iz Zrenja-
nina.

Če bomo imeli v Lukšiču cam-
pingu tudi v prihodnje, potem se
bodo vsi tisti, ki so preživeli letos
lepe počitnice, spet vračali, kajti
prijetno razpoloženje in skrb za
goste s strani osebja v campingu,

prekaša naporno osemnajsturno
vožnjo in tudi morebitne pripom-
be glede kalne morske vode so
odveč.

Na svoj račun pridejo v Lukšiču
tudi prijatelji dobre dalmatin-
ske kapljice, po kateri ne boli
glava v campingu in okolici pa jo
prodajajo po primernih nizkih ce-
nah. Skratka, za vse, ki pridejo v
Kaštel Lukšič na oddih, je na raz-
polago dovolj ugodja in razpolo-
ženja, tako da svoje vtise iz le-
tošnjega bivanja na morju lahko
zaključim z besedami: »To je do-
pust, da bi ga človek lahko vi-
kal!«, kot je menda zapisal nekdo
v knjigo vtisov.

Kaštel Lukšič s pristaniščem, ki že dve leti sprejema naše sodelavce

Bratci nam pišejo

Tovariš urednik!

Obrotno podjetje Kroj je kolek-
tiv, ki ima v svojih vrstah nekaj
prav kvalitetnega kadra, od star-
jših mojstrov do mlajših prid-
nih krojačev in šivilj. Poleg dveh
ali treh zasebnih krojačev na Je-
senicah je to edino podjetje te
kurence. Potreba po razvoju tega
podjetja je očitna, saj sedaj ne
zmore vseh uslug in je kolektiv
obremenjen s preokournim delom.

V svojem pismu bi rad omenil
le nekatere stvari, ki bodo v oči
ne samo prizadete člane kolekti-
va, ampak tudi širšo javnost.

Fluktuacija delovne sile v tem
podjetju je dokaj velika, posebno
pa se opaža pri mladih kadrih —
dekletih in poročenih ženah, ki so
v pretežni večini. Morda bi kdo
dejal, da je to nujno, če dekle
se poroči, ima otroke in gre. Ven-
dar ni tako! Je že res, da gre, a
si velikokrat poišče službo drug-
je. Zanj je osemurni delavnik
zadosten, saj ima dovolj tudi do-
mačih opravil. V podjetju pa je,
posebno v sezoni, ki traja skoraj
devet mesecev, dovolj dela in
uprava v nekaterih mojstri for-
sira preokourno delo. Kolikor je
to res prostovoljno nadurno delo,
je vse v redu, toda v nekaterih
obratih je postalo skoraj obvezno
in od tega niso večkrat izvzeti
niti vajenci. V brk vsemu temu
pa čaka na zaposlitev te vrste
nič koliko žena, registriranih na
borzi dela kot brezposelnih.

Vprašujemo se, če res ni mo-
goče organizirati delo tako, da se
ne prekorači normalnega delovne-
ga časa, razen v nujnih primerih.
Zdi se mi, da so člani kolektiva
le premalo seznanjeni z delovnim
pravom, poslovanjem podjetja in
da jih večina ne ve, kaj jim nudi
n.pr. sindikalna organizacija, zelo
malo pa o upravljanju podjetja.
Ali ne bi bilo koristno kolektivu
kaj več o tem govoriti? Tako pa
prevladujejo v kolektivu zelo
osebna egoistična naziranja, kar
se je zelo občutno pokazalo na
sindikalnem sestanku 10. julija,
ko so se pripravljali na sindikal-
ni izlet kolektiva.

»Najstarejši asi« so se takole
domenili. Na trodnevem izletu
bomo razdelili vsakomur nekaj
gotovine, za dobro počutje, in
predlagali, da jo razdelijo po
stažu »zaslugah«, skratka po
»učinku«. Starejšim krojačem in
mojstrom 6000 ali 7000 dinarjev,
najmanj »učinkovitim« pa 1500
dinarjev (saj menda mlade žene
manj rabijo?!), vajenci pa so ta-
ko ali tako izvzeti. Ta predlog si
je dovolila kritizirati mlajša čla-
nica kolektiva, ki pa kot je bilo
videti, ni bila seznanjena z »re-
dom in navadami« v tem podjet-
ju. Ko je povedala, da kaj takega
drugod ne prakticirajo in da se
čuti zapostavljeno, ji je upravnik
dejal, »da naj manj jezika in da
se bo že pozneje z njo pomenil...»

kaj pa delajo drugod, nas nič ne
briga!« Na tako ostre besede se-
veda mi bilo prigovora; mladi
ljudje so molčali, in zgleda, da
morajo molčati!?

Sele na pobudo nekaj starejših
članov so se končno zmenili o
manjši razliki, ki pa je kljub te-
mu ostala.

Ali ni v principu zgrešeno? Naj
gremo tudi na tak izlet kategorizirani?
Kolektivni izlet naj bi ja
združil kolektiv, sodelavci naj bi
se med seboj sproščeno pogovo-
rili, se še bolj spoznali — vsaj na
izletu naj bi si bili enaki! Tako
pa to ni bil izlet kolektiva, pač
pa izlet tretjine visokokategoriziranih
krojačev, ki so pač lahko še
bolje porabili tisto določeno vsoto
— »z žulji prigran denar«, kot
se je menda izrazil nekdo na se-
stanku. Želim si pojasniti, kako
lahko pri nas še vedno pride do
takih nazadnjaških naziranj in če
res ni mogoče razbremeniti pre-
obremenjen krojaški in šiviljski
kader.

Franc Avsenik

ZAHVALA

Ob težki izgubi naše ljube ma-
me, babice in prababice

VERONIKE DOBRAVC

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki
so jo spremili na njeni zadnji po-
ti in ji darovali vence ter cvetje.
Svojo zahvalo dolgujemo dr. Tan-
carju za dolgoletno zdravljenje
in strežnemu osebju Doma »dr.
Franceta Berglja«. Iskreno se za-
hvaljujemo terenski organizaciji
Plavž za podarjeni venec in te-
renski organizaciji Javornik za
nuđeno pomoč in še posebej tov.
Ivanu Martelaku ter Društvu že-
na za skrb in pozornost. Zahva-
ljujemo se tudi sovaščanom za
požrtvovalno pomoč ter godbi
DPD »Svoboda« Javornik za ža-
lostinke. Iskrena hvala Franci
Bohinc za poslovilne besede ob
odprtem grobu.

Zalujoči: sin Jože, hči
Marija ter ostalo sorod-
stvo

ZAHVALA

Ob tragični izgubi našega ljube-
ga moža, zlatega očka, dragega
brata, svakega zeta

FRANCA RUTARJA zidarja v martinarni

se iskreno zahvaljujemo vsem,
ki so nam v teh težkih dneh stali
ob strani, nas tolažili in se poslo-
vili od pokojnika. Zahvaljujemo
se pevskeму zboru za lepe pesmi,
tov. ing. Arhu in tov. Ščerbiču za
poslovilne besede ter tovarišem
Brejcu, Poljšaku, Ribariču in nje-
govi ženi za nesebično pomoč.

Iskrena zahvala vsem sostano-
valcem ter hišnemu svetu za ve-
nec in denarno pomoč. Še posebej

ZAHVALA

Podpisani JOŽE PURGAR, za-
poslen na prometnem oddelku, se
zahvaljujem svojim sodelavcem
za denarno pomoč, ki so mi jo
podarili v času moje bolezn.

Jože Purgar,
prometni oddelak

ZAHVALA

Ob nenadomestljivi izgubi na-
šega dobrega moža, očeta, stare-
ga očeta in brata

ŠTEFANA KOBLARJA

upokojenega kovaškega mojstra
v martinarni

se iskreno zahvaljujemo vsem,
ki so nam izrekli sožalje, poda-
rili vence in cvetje ter ga v tako
lepem številu spremili na nje-
govi zadnji poti in s tem počastili
njegov spomin. Posebna zahvala
članom šahovske sekcije DPD
Svoboda »France Mencinger« z
Javornika ter njegovim sodelav-
cem iz martinarne za častno
spremstvo na zadnji poti, kakor
tudi družbenim organizacijam,
godbi DPD Svoboda Jesenice ter
pevskeму zboru Svoboda Javor-
nik. Zahvaljujemo se tov. Knificu
in Mirotu Noču za poslovilne be-
sede ob odprtem grobu. Svojo za-
hvalo dolgujemo sosedom in so-
stanovalcem in še posebej tov.
Smolejevi (Tinčkovi) za pomoč
in požrtvovalnost.

Iskrena hvala!

Zalujoči: žena Helena,
sin Štefan, hčerka Alma
z družinami in ostalo
sorodstvo

Mednarodno taborjenje mladine

V preteklem mesecu se je na po-
budo Komunistične partije Avstrije
ob idiličnem Kojčarskem jezeru
zbralo več skupin mladih ljudi iz
šestih evropskih dežel. Ze prvi dan
bivanja v mednarodnem mladins-
kem campingu se je med mladimi
ljudmi ustvarilo pristrčno vzdušje.
Vodstvo campinga je poskerbelo za
dinamično in raznovrstno življenje
v taboru. Ni bilo dneva, da ne bi
bilo raznovrstnih športnih tekmo-
vanj in kulturnih prireditev. Razen
tega pa so bile dnevno politične di-
skusije o raznih vprašanjih, ki za-
devajo mladinsko gibanje v svetu,
miroljubni koeksistenci, družbeno
politični ureditvi držav in razvoju
socializma nasploh. Številna izme-
njana mnenja in stališča so v kon-
čni konsekvenci imela isti cilj: a) da
se med deželami z različnimi druž-
benimi ureditvami in pogledi na
svet odpravijo vsa nasprotja, b) miroljubna
koeksistenci naj bo
sredstvo za nemoteno bilateralno in
multilateralno sodelovanje in od-

pravo nevarnosti svetovne vojne,
c) mladi generaciji v svetu zago-
toviti nemoteno vsestransko ustvar-
jalnost. Poslednje jasno potrjuje, da
mladina dosledno spremlja svetovno
politično dogajanje in se ne strinja
z blokovsko politiko, politiko agre-
sije in podobno. Očiten primer je
francoska mladina, ki se ne strinja
z vladno politiko in bojkotira po-
zivo, da se naj udeleži bojev proti
alžirskemu ljudstvu. Zato je po-
vsem razumljivo, da je mladina
vseh dežel z zanimanjem spre-
mljala delo svetovnega mladinskega
forumu, ki je zasedal v Moskvi. Na
njem so razpravljali o mnogih pe-
rečih vprašanjih današnjega časa.
in jih je treba še vnaprej tako pri-
Mladinske skupine, ki so bivale v praviti.

tem campingu, so ugodno ocenile
bližajočo se konferenco nevezanih
držav, ki bo septembra v Beogradu.

Posebna pozornost v političnih
diskusijah je veljala Jugoslovanom,
ki so iznesli izkušnje o delavskem
in družbenem samoupravljanju —
družbeni ureditvi, delu in življenju
jugoslovanske mladine in podobno.
Pretežna večina mladih ljudi ni po-
vsem razumela bistva naše sociali-
stične demokracije, kar je razum-
ljivo, saj so bili predhodno zelo
slabo informirani o tem, ali celo na-
pčno. Pri razhodu so si bile mla-
dinske skupine enotne v tem, da je
bilo srečanje v marsičem koristno
rečih vprašanjih današnjega časa.
in jih je treba še vnaprej tako pri-
Mladinske skupine, ki so bivale v praviti.

S. K.

Gostovanje naših šahistov v Grazu

Jeseniški šahisti so 22. in 23. ju-
lja vrnili obisk šahovski sekciji
delavsko športnega društva tovar-
ne »PUCH« v Grazu. Gostitelji so
Jeseničane zelo ljubezno spre-
jeli in o nastopih javnost široko
obvestili, kar dokazuje, da so sre-
čanje smatrali za pomembno.

V soboto popoldne se je v veliki
dvorani graške obrtne zbornice
zbralo veliko število ljubiteljev
šaha, ki so zaradi zmage doma-
činov prišli na svoj račun. Jese-
ničani že dolgo niso doživeli take-
ga poraza. Klonili so s 6 in pol
proti 3 in pol. Čeprav so »Puhov-
ci« moštveni prvak Štajerske, re-
zultat ni pravi prikaz razmerja
sil. Jeseničani so namreč zaradi
dopustov nekaterih igralcev prve-
ga moštva, nastopili z rezervnimi
igralci.

Naši igralci so na prvih treh
ploščah dosegli dve točki, kjer sta
Grosek in Roblek remizirala.
Zdravko Štrumbl pa dobil na osta-
lih sedmih pa eno in pol točke.
Katastrofa se je pričela pri Janu,
ki je »velemojstveno« spregledal
damo, nadaljevala pri Janku Ko-
rošču, ki je v časovni stiski iz
dobljenega položaja zajadral v iz-
gubljenega in končala pri Alojzu
Zupanu, ki v končnici konja proti
lovcu ni uspel rešiti remija. Na
sedmi plošči je Kaše dobil, na
osmi pa Zdravko Zupan remiziral,
zadnji dve plošči pa sta bili že
skoraj vnaprej izgubljeni.

Ob ogledu mestnih znamenito-
sti in na družabnem večeru so go-
stitelji vedno znova poudarjali, da
si srečanj z jugoslovanskimi mo-
štvi še želijo.

V. K.

ISKRENA HVALA

Zahvaljujemo se za trud in razumeavnje vsem, ki so daro-
vali kakršenkoli predmet in ki so kakorkoli pripomogli pri zbi-
ranju gradiva za ureditev in izpopolnitev socialnega oddelka
pr muzeju Železarne Jesenice ter tako pomagali ohraniti spomin
na preteklost. Tako smo zbrali že lepo število dokumentarnih
slik in drugih predmetov, ki spominjajo na dogodke v jeseniški
kotlini. Zato prosimo vse, da ste tudi v bodoče tako naklonjeni
in nam pomagajte pri iskanju in zbiranju raznih predmetov.
Prepričani smo, da še mnogo stvari leži skritih v kottičkih vaših
domov, ki jih bo nezavarovane slej ko prej uničil zob časa.
Opozorite vaše znanke, prijatelje ali sorodnike, da pregledajo
svoje arhive in prispevajo svoj delež za čim popolnejšo ureditev
socialnega oddelka muzeja.

Vsi predmeti, ki govorijo o razvoju Jesenic, borbi delavstva,
o preganjanju jeseniških prebivalcev po okupatorju in o heroj-
ski borbi našega ljudstva, morajo biti zbrani na enem samem
mestu, ki bo nudil celoten pregled o razvoju in borbi jeseniškega
prebivalstva.

Vse, ki hranijo reviji Svoboda ali Književnost, zato napro-
šamo, da nam pomagajo izpopolniti naslednje letnike:

SVOBODA: iz leta 1928 vse številke revije »Pod lipo«; iz leta
1929 št. 3, 4, 5, 7, 8; iz leta 1930 št. 6, 10, 11, 12; iz leta 1932 št. 10;
iz leta 1933 št. 7, 8, 9, 10, 11, 12; iz leta 1934 vse številke; iz leta
1935 vse številke.

KNJIŽEVNOST: iz leta 1933 vse številke; iz leta 1934 vse
številke; iz leta 1935 št. 1, 2, 3, 4.

Prepričani smo, da je še mnogo tovarišic in tovarišev, ki
v svojem arhivu hranijo posamezne številke in jim tako ne
koristijo, ker nimajo celotnih letnikov. Obračamo se na vse, ki
imajo omenjene številke, da jih odstopijo arhivu muzeja Žele-
zarne Jesenice in ga tako izpopolnijo.

Samo tako bodo lahko naši potomci pravilno razumeli čas
in dogodke v razvoju, ki smo ga do danes dosegli.

Uprava muzeja

Spominski šahovski turnir na Pokljuki

V nedeljo, 6. avgusta, so se zbrali na Pokljuki šahisti iz vse Slovenije, da bi v spomin na šahovsko prireditev, ki je bila leta 1932 v Pokljuki luknji in ki jo je organizirala jeseniška »Svoboda«, odigrali turnir. Takratne prireditve sta se poleg ostalih naprednih slovenskih šahistov udeležila tudi Jože Gregorčič in Polde Stražišar, oba znana jeseniška revolucionarja in partizanska prvoborca. O delu obeh pred vojno in po vdoru okupatorja je bilo v našem listu že mnogo povedane, zaslužila sta, da se jih dostojno spominjamo, zato smo to prireditev tudi imenovali »Gregorčičev memorial«.

Zbrane je pri »Sport hotelu« pozdravil predsednik Okrajne šahovske zveze, tov. Kuhar, ki je v zgoščenih besedah opisal pomen prireditve leta 1932 ter posredoval prisotnim plemenita dejanja iz življenja omenjenih dveh borcev. Slavje se je nadaljevalo pri grobnici III. bataljona Prešernove brigade, ki je nedaleč stran. Na tem mestu je zaradi izdaje 15. decembra 1943 padlo 79 bor-

cev tega bataljona, rešila sta se le dva. O borbah in o junaški smrti tega bataljona je spregovoril Ivan Vovk-Zivan. Pevski zbor jeseniške »Svobode« pa se je padlim oddolžil s pesmimi.

Na brzopoteznem turnirju, ki je bil odigran po proslavi, je v moštinski skupini med 11 udeleženci zmagal jugoslovanski mladinski prvak Bruno Parma iz Ljubljane pred veleojstrom Matanovičem iz Beograda. V skupini prvo in

drugo kategorijnikov je bil med 24 udeležencev najuspešnejši Branko Grosek, član SK Jesenice, v tretji skupini, tretje, četrto in brezkatégornikov, ki je štela 98 igralcev, pa je bil najboljši Slavko Mali iz Radovljice.

To je bila že sedma prireditev te vrste, ki jo organizira jeseniško šahovsko društvo. Vsako leto ima več udeležencev in postaja praznik slovenskih šahistov.

V. K.

Mladinski peterboj v Ravnah

Kot vsako leto, je bil tudi letos mladinski peterboj, ki se ga je udeležila mladina Železarnice Store, Litostroja iz Ljubljane, Iskre iz Kranja, Železarnice Jesenice in mladinci prireditelja — Železarnice Ravnne.

Na lanskoletnem peterboju, ki je bil na Jesenicah, je bila najboljša naša ekipa, ki je zato v Ravnah branila osvojeni prehodni pokal. Ker je bila naša ekipa le-

tos precej oslabiljena, ni mogla ponoviti lanskoletnega uspeha in je morala prvo mesto prepustiti domačim tekmovalcem. V skupnem plasmanu so se naši mladinci uvrstili na tretje mesto, v posameznih disciplinah pa so dosegli: v odbojki drugo mesto, v šahu drugo mesto, v namiznem tenisu tretje mesto in četrto mesto v streljanju. V skupni uvrstitvi so bili prvi tekmovalci iz Raven, drugi so bili mladinci Litostroja, četrto in peto mesto pa so osvojili tekmovalci Štor in Iskre iz Kranja.

Prehodni pokal bo prejela v trajno last tista ekipa oziroma podjetje, ki bo imela v petih letih najboljše uspehe. Zaenkrat vodi Železarna Jesenice, ki pa bo to prednost lahko obdržala le, če bo v bodoče bolj skrbela za svojo ekipo in poslala na prihodnja srečanja res najboljšo ekipo, ki jo lahko sestavimo.

Ob zaključku tekmovanja so nam pred odhodom vsi sodelujoči izročili tople pozdrave za vso našo mladino in nam zaželeli čim večje športne in delovne uspehe.

Naši igralci namiznega tenisa v Avstriji

Pred kratkim so se vrnil jese- niški igralci namiznega tenisa s 10-dnevne turneje po Avstriji. Na turneji so odigrali sedem tekem z najboljšimi ekipami Avstrije in to z naslednjimi uspehi:

V Grazu so naši igralci v tekmi z ekipo štajerskega prvaka ASV PUCH, ki je na tretjem mestu v državi, izgubili s 5:9. Pri tem je kot gost okrepil domačo ekipo najboljši igralec »Uniona«, ki je tudi dobil vse igre. Našemur Kavčiču pa je v tej tekmi uspelo premagati trikratnega štajerskega prvaka in člana državne reprezentance Moertha. — Naslednji nastop so imeli naši igralci v Muerzzuschlagu, kjer so premagali domačo ekipo ATUS z 8:2. V Badenu pri Dunaju je bil nasprotnik orvak spodnje Avstrije Badener AC, ki ga je naša ekipa premagala s 5:4. V četrti tekmi so v Woerthu premagali ekipo ESV Woerth z 8:1, nato pa v St. Poelten z FSV St. Poelten nesrečno zgubili tekmo s 4:5, čeprav so pri stanju 4:4 v tretjem nizu zadnje igre vodili z 18:16. Najmočnejši nasprotnik pa je bil vsekakor v Salzburgu, in sicer ASV Salzburg, ki je večletni prvak Salzburga in ima v svoji ekipi bivšega evropskega mladinskega prvaka in sedanjega državnega reprezentanta Zankla. Toda kljub temu naši mladi igralci niso klonili in so po štiriurni trdi, zagrizeni in do skrajnosti napeti borbi izsilili časten neodločen rezultat 5:5. Zadnjo tekmo te turneje pa so naši odigrali v Tennecku, letoviškem in industrijskem kraju 40 km od Salzburga, z reprezentanco ASKOE, prav tako neodločeno 5:5. Nad 150 gledalcev je bilo s prikazano igro obeh ekip tako zadovoljnih in navdušenih, da niso hoteli ob koncu zapustiti dvorane in so želeli še par iger. Naš igralec Kavčič je ob tej priliki v izredno lepi in borbeni igri premagal reprezentanta Avstrije Zankla, kar je bila prava senzacija. Najlejša igra celotne turneje pa je bila igra naše dvojice Rebolj-Kavčič, ki sta v Ten-

Udeleženci mojstrske skupine spominskega šahovskega turnirja za Gregorčičev memorial na Pokljuki. V ospredju Bruno Parma, državni mladinski prvak v borbi z veleojstrom Matanovičem

Počastili so 20-letnico vstaje in občinski praznik

Občinski strelski odbor Jesenice je 6. avgusta organiziral tekmovanje z malokalibrsko puško, v počastitev 20-letnice vstaje jugoslovanskih narodov in občinskega praznika Jesenice.

Na razpis za to tekmovanje so se odzvali občinski strelski odbori iz Kranja, Kamnika in Celja. V že omenjenem razpisu je bilo zahtevano, da mora vsaka štiričlanska ekipa biti tako sestavljena, da mora v njej tekmovalci vsaj ena članica - strelka. S to zahtevo v razpisu je Občinski strelski odbor Jesenice kot organizator hotel še posebej poudariti pomen žena, ki sodelujejo v strelskem športu. Nekateri strelski odbori imajo verjetno zaradi počitnic precej težav glede sestave takšnih

ekip in se zaradi tega tekmovanja niso udeležili strelske organizacije Novega mesta, Postojne in Skofje Loke.

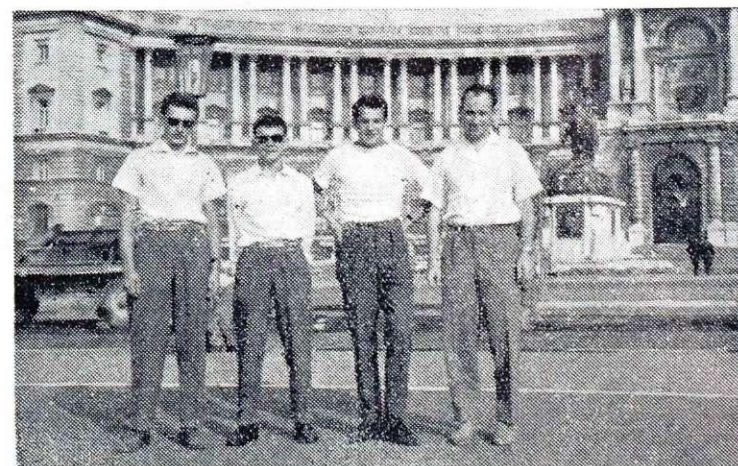
Prijavljene ekipe so tekmoval na strelišču Matije Verdника, tekmovanje pa je potekalo v tovarniškem vzdušju. V zelo ostri borbi in s tesnim rezultatom so zmagali Celjani z 942 krogi, na drugem mestu je bila ekipa iz Kranja z 936 krogi, na tretjem pa jeseniška z 907 krogi. — Na zadnjem mestu je bila strelska ekipa iz Kamnika, kar nas je precej začudilo, saj Kamničane poznamo kot odlične strelce in bi morali biti po prognozah celo pred Celjani. Tudi sestava jeseniške ekipe: Otrin, Bizjak, Otrinova in Kraljeva ni izpolnila vseh pričakovanj. Otrin in Bizjak se nista odrezala, in sta ju prekašali Vera Otrinova in Majda Kraljeva.

Ekipa Celja, ki je zasedlo prvo mesto, je prejela prehodni pokal Občinskega strelskega odbora Jesenice in ga bo morala osvojiti še dvakrat zapored ali pa štirikrat v presledkih, da si ga bo priborila v trajno last. Prve tri ekipe so prejele tudi spominske diplome, najboljši strelci dneva pa praktična darila. Tekmovanje bo odslej organizirano vsako leto prvo nedeljo v avgustu.

S. M.

Naši igralci so bili v vseh krajih, kjer so gostovali, deležni toplega sprejema in velike gostoljubnosti, imeli pa so priliko videti veliko naravnih lepot Avstrije in kulturnih spomenikov ter se seznaniti z mladim naprednim narodom Avstrije.

-Š-

Ekipa jeseniških namiznoteniških igralcev na Dunaju. Od leve: Kavčič, Rebolj, Smid in Jeram

ZELEZAR, 14-dnevnik — Izdaja: Železarna Jesenice — V. d. odg. urednika: Remigij Noč — tehnični urednik: Edo Zagar — Ureja: uredniški odbor: Franc Pogačnik (predsednik), inž. Avgust Karba (Gospodarska rubrika), Milan Polak (Delavsko upravljanje), Janko Burnik (Iz naše zakonodaje), Stefan Nemeč (Življenje v naši komuni), Ivo Ščavičar (Kako koristimo prosti čas), Stane Tušar, Leopold Lomovšek, Tone Jasnič in Zivan Vovk — Naslov: Uredništvo »Zelesar« — Železarna Jesenice, telefon št. 394 — Tisk: CP »Gorenjski tisk« v Kranju

Pozdravljeni, dragi bralci!

Veliko pričakovanje se še ni izpolnilo! Prvič se vam šele javljam kot pisar v tej rubriki in moram vam takoj sporočiti, da je pošte iz ekonomskih enot še zelo malo. — Veliko pričakovanje je ostalo pričakovanje. No, ker pa mi je zadnja številka Železarnice predstavila »skoraj« vse predsednike EE, se bom lahko z njimi bolj spoznal in navezal v bodoče novinarske odnose, ki so mi potrebni za obveščanje v moji rubriki. Toda prav brez pošte pa le nisem bil in poleg ostalih novic preberite najprej tole pismo:

»Podpisani Fonzi Ponizhen prošim vašo cenjeno enoto tlintlideset, da mi izstavi potrdilo, da naše podjetje še ni izplačalo dobička. To potrdilo nujno potrebujem, ker ga moram predložiti svoji ženi Franci Rabeliš. Ze pred tednom dni je namreč videla pri »kevdrskih oknih glavne kancije, da se d'nar polka«. Sedaj mi pa ne verjamem, da tega denarja še nisem prejel. V upanju, da bo prošnja ugodno rešena, se vam zahvaljuje Fonzi.«

Seveda mu je naša enota takoj izpolnila željo, hkrati pa smo se tudi ostali člani naše enote vprašali in razmišljali, zakaj mora denar ležati nekaj dni v blagajni, ko pa vemo, da se vsako izplačano izplačilo že po dveh dneh preko gostišč in trgovin vrne nazaj v banko.

Po tem napornem premišljanju smo se napotili na kazinski vrt, vendar kljub veliki vročini smo, kot marsikdo od vas, zaman pričakovali, da bi se odprla točilnica in plesišče. Koliko dela in truda ter cvenka je bilo potrebno za ureditev tega prostora, ki se ga sedaj baje po nalogu sanitarne inšpekcije ne sme več uporabljati zaradi prahu. »Madonca«, sem zaklel, ko sem to zvedel, obenem pa se mi nehote vsiljuje vprašanje, če tam, kjer sedaj točijo razno zlahčno kapljico, ni prahu? »Ali si že slišal, da moč vodi svojo ženo kopat v fabriko?« me je vprašal nekdo. »No, ali je to taka huda reč,« sem dejal. »Seveda je,« mi je rekel, »če pomisliš, da se ta žena koplje eno do dve uri, čakajoči mož pa te ure čakanja zaračuna fabriki kot nadure. In če pomisliš, da znaša njegova nadura 200 din, potem lahko izračunaš, koliko dobi izplačanega za čas čakanja svoje žene.« Ker ne znam dobro računati, prepuščam izračun IBM oddelku.

Statistiki so ugotovili, da so se smrtni primeri na Jesenicah zelo

zmanjšali. Seveda spričo visokih pogrebnih stroškov to ni nič čudnega. Zadnjič, ko je oče na smrtni postelji razdelil med svoje družinske člane preostalo imetje, je že hotel zatisniti oči in se preseliti v večnost, ko ga je najmlajši član družine vprašal: »Očca, kolik' boste pa prložu zraven za prevoz z avtofurgonom in za avtobuse, ko vam bodo vozili pogrebce na Dobravo?« Ko mu je pa povedal še približno številko pogrebnih stroškov, se je očetu krvni obtok tako močno izboljšal in povečal, da je nenadoma vstal, vtaknil boste noge v copate in dejal: »Ja, če je pa tako, potem je pa najbolje, da grem na britof kar peš.«

»Janez, kako pa ste pri vas doma rešili vprašanje delitve dohodka po EE?«

»Pri nas to vprašanje kar žena rešuje do 15. v mesecu kakor ve in zna, po 15. pa sploh ni več vprašanja.«

Nikoli več ob nedeljah k jese- niškemu frizerju, sem dejal, ko sem zapustil nežurni frizerski salon. »Zakaj ne?« me boste vprašali. »Zakaj?« Prvič zato, ker se odpirajo lokali s polurno zamudo, drugič te nenaspana frizerka »penzlja« ne le po bradi, ampak tudi po nosu, tako da če slučajno dihaš skozi nos, imaš na mah tisoč balončkov in tretjič zato, ker trepetiš, ko čakaš »nažajfan« drugo tovariščo, da se vrne okrepčana s črno kavo, da se ji britva zaradi izmučenosti pregloboko ne zatakne v »gurgeljce«.

Menda bo za danes dovolj, čeprav to pot ni mnogo fabriških novic. Pričakujem pa, da mi boste za prihodnjič pomagali že vi, dragi bralci, in prispevali svoja opažanja, ki jih pismeno sporočite kar na uredništvo Železarnice z oznako »dr. Spičmoh«. Do takrat pa nasvidenje.

Vaš dr. Spičmoh